

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Mateřská škola Brno, Soukenická 8, příspěvková organizace

OBSAH

1	ÚVOD	3
1.1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE	3
1.2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
2	PEDAGOGICKÝ TÝM ŠKOLY	5
3	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	8
3.1	PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY	8
3.2	ORGANIZACE	9
3.3	ŽIVOTOSPRAVA	10
3.4	VĚCNÉ PODMÍNKY	12
4	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	14
4.1	VIZE A CÍLE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	14
4.2	VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, KTERÉ JSOU VYUŽÍVÁNY K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A ZÁKLADNÍCH GRAMOTNOSTÍ ...	14
4.2.1	<i>Metody vzdělávání</i>	15
4.2.2	<i>Formy vzdělávání</i>	16
4.3	KLÍČOVÉ KOMPETENCE A JEJICH NAPLŇOVÁNÍ V NAŠÍ MŠ	17
4.4	ZÁKLADNÍ GRAMOTNOSTI A JEJICH NAPLŇOVÁNÍ V NAŠÍ MŠ	26
4.5	PROCES PEDAGOGICKÉHO DIAGNOSTIKOVÁNÍ	29
4.6	ZPŮSOB ZAJIŠTĚNÍ INDIVIDUALIZACE VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NA ZÁKLADĚ JEJICH POTŘEB, MOŽNOSTÍ A ZÁJMŮ	31
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	32
5.1	INTEGROVANÝ BLOK „SOUZNĚNÍ“	32
5.1.1	<i>Dítě a jeho tělo</i>	33
5.1.2	<i>Dítě a jeho psychika</i>	36
5.1.3	<i>Dítě, ten druhý a společnost</i>	43
5.1.4	<i>Dítě a svět</i>	47
6	PLÁN AUTOEVALUACE	51
6.1	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	51
6.2	PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ	52
6.3	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	53
7	ZDROJE	55

1 Úvod

Název dokumentu: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Motivační název: Každodenní krok k poznání

Tento program vznikl na podkladě konečné verze revize Rámcového vzdělávacího programu 2025.

Dlouhodobý cíl: Rozvoj celé osobnosti dítěte – jeho individuality, smyslů, schopností a samostatnosti s důrazem na estetické činnosti, smysl pro krásu za pomoci tzv. prožitkového učení.

1.1 Identifikační údaje o škole

Mateřská škola Brno, Soukenická 8, příspěvková organizace

Adresa: Soukenická 561/8, 602 00 Brno

Ředitelka školy: Mgr. Ivana Chaloupecká

Telefon: 530 310 418

E-mail: info@mssoukenicka.cz

IČO: 708 89 562

Kapacita: 40 dětí

Zřizovatel: Statutární město Brno, MČ Brno-střed se sídlem v Brně, Dominikánská 2, PSČ 601 69, okres Brno-město (dále jen zřizovatel)

Platnost dokumentu: ŠVP je platný od: 1. 9. 2025 do doby následující aktualizace. Je vytvořen jako zkušební ŠVP z nového revidovaného RVP PV 2025

- *Nová aktualizace 29. 8. 2026*

Číslo jednací: 1/25/26

Razítko a podpis ředitelky:

Mgr. Ivana Chaloupecká

ŠVP může být aktualizován na základě evaluačních zpráv nebo vlastního hodnocení školy, vždy po projednání a schválení pedagogickou radou.

1.2 Charakteristika školy

Mateřská škola Brno, Soukenická 8, příspěvková organizace je dvoutřídní škola umístěná v klidné části centra Brna, v městské části Brno-střed. Škola se nachází v dvoupodlažní budově.

Budova je dobře dostupná městskou hromadnou dopravou, obklopená vnitroblokem se zahradou, která poskytuje dětem bezpečný a podnětný prostor pro hru a pobyt venku.

Kapacita školy: 40 dětí

Počet tříd: 2 – homogenní třídy

- **Oddělení I.: Třída Sluníček** – V přízemí se nachází učebna, ve které se děti po příchodu shromažďují a poté se rozdělují podle věku. Mladší děti zůstávají v přízemní učebně. Přízemí dále obsahuje chodbu, ředitelnu, dětskou šatnu, sociální zařízení pro děti a personál, kuchyni a menší sklad.
- **Oddělení II.: Třída Hvězdiček** – Starší děti přecházejí do učebny v prvním patře, kde je také lehárna, která slouží jako herna a místo na spaní, a sociální zařízení.

Škola má rodinné klima, otevřenou a přátelskou atmosféru. Děti vedeme k tomu, aby se cítily bezpečně, přijímané a vyslyšené. Spolupráce s rodiči je založena na vzájemné důvěře a respektu. Děti u nás získávají dovednosti a postoje, které jim pomohou v životě: sebedůvěru, schopnost navazovat vztahy, umět naslouchat, radost z objevování a chuť učit se celý život.

Ve škole pravidelně realizujeme tradice, které podporují sounáležitost a radost:

- **Narozeninová středa** – poslední středu v měsíci slavíme narozeniny všech dětí daného měsíce.
- **Společné akce s rodiči** – dílny, projekty, tematická odpoledne.

2 Pedagogický tým školy

V naší mateřské škole působí **stabilní a spolupracující tým**, který směřuje podle společné vize – vytvářet pro děti bezpečné, laskavé a podnětné prostředí.

Pracují zde:

- **Ředitelka školy**
- **Tři učitelky**
- **Jedna asistentka pedagoga**
- **Jedna školní asistentka, která zároveň zastává funkci uklízečky**
- **Jedna provozní pracovnice, která zároveň vykonává funkci školnice**

Personální tým funguje na principech **otevřené komunikace**, vzájemné podpory a sdílení zkušeností. Usilujeme o spolupráci, nikoliv o soupeření, a každý pedagog se snaží být **empatický, autentický a vlídný** k dětem, kolegům i rodičům.

Profesní rozvoj pedagogických pracovníků:

Je v naší mateřské škole vnímán jako dlouhodobý proces, který vychází z potřeb dětí, školy i jednotlivých pedagogů. Jeho cílem je udržovat vysokou kvalitu vzdělávací práce, rozvíjet profesní kompetence a posilovat týmovou kulturu založenou na spolupráci, sebereflexi a vzájemné podpoře.

Pedagogický tým pracuje v souladu se společnou vizí školy – vytvářet prostředí, kde se dobře cítí děti, rodiče i zaměstnanci. Každý pedagog je vnímán jako osobnost, která přináší do týmu své silné stránky, zkušenosti a inspiraci pro ostatní.

Sebereflexe a vyhodnocování kvality práce

Sebereflexe je přirozenou a pravidelnou součástí práce každého pedagoga. Probíhá průběžně – formou individuálních zamyšlení, vzájemných konzultací, metodických porad, hospitací či supervizí.

Pedagogové se zaměřují především na:

- kvalitu vzdělávacího procesu a jeho dopad na děti
- efektivitu použitých strategií, metod a forem práce
- úroveň spolupráce s rodiči
- vztahy v týmu a celkové klima školy

Sebereflexe je chápána jako příležitost k profesnímu růstu, nikoli jako kontrolní nástroj. Podporuje otevřenost, vzájemné učení a schopnost adaptovat se na nové situace.

Součástí autoevaluace školy bývají i dotazníky pro získání zpětné vazby od pedagogů, rodičů a případně dalších spolupracujících odborníků. Tyto výstupy pomáhají vedení školy plánovat další rozvojové kroky.

Pedagogové mají možnost vytvářet profesní portfolia, která jim pomáhají mapovat jejich profesní růst, zaznamenávat úspěchy, zkušenosti i inspirace z praxe.

Portfolio může obsahovat osobní reflexe, příklady dobré praxe, přípravy, fotografie, výsledky

sebehodnocení, účasti na seminářích či individuální vzdělávací cíle. Tento nástroj posiluje uvědomění vlastního profesního směřování a podporuje sebereflexi. Je na pedagogovi, zda profesní portfolio vede či ne.

Zaměření profesního rozvoje

Profesní rozvoj není vnímán jako soubor povinností, ale jako živý proces, který pružně reaguje na aktuální potřeby školy, dětí i pedagogů. Směřuje zejména k tomu, aby byl každý pedagog:

- reflektivní, vnímavý a empatický
- otevřený novým pedagogickým přístupům
- schopen vytvářet podnětné a bezpečné prostředí pro děti
- spolupracující a ochotný sdílet zkušenosti
- zaměřený na podporu přirozeného rozvoje dítěte v souladu s RVP PV

Důraz klademe na rozvoj oblastí, které tvoří základní pilíře naší filozofie:

- individualizace a pedagogická citlivost ve vzdělávání
- efektivní komunikace s dětmi, rodiči i mezi kolegy
- spolupráce a týmová soudržnost
- wellbeing a osobní pohoda pedagoga, jako podmínka kvalitní práce s dětmi

Formy profesního vzdělávání

Pedagogové se pravidelně vzdělávají prostřednictvím různých forem, které podporují jejich odborný růst i osobní rozvoj:

Těmito aktivitami pedagogové průběžně rozvíjejí své kompetence, obohacují praxi o nové poznatky a posilují kulturu vzájemného učení v rámci školy.

- Pedagogové se pravidelně scházejí v rámci spolupráce a sdílení zkušeností mezi pedagogy
- účast na seminářích, workshopech a konferencích
- vzájemné hospitace a společné reflexe
- samostudium odborné literatury a využívání online zdrojů
- spolupráce s odborníky (např. psycholog, logoped, speciální pedagog)

Tento rozvoj je flexibilní a vychází z aktuálních potřeb školy a jednotlivých pedagogů. Ředitelka vytváří podmínky pro další vzdělávání a uplatnění nových přístupů v každodenní praxi.

Silné stránky pedagogického týmu

Tým Mateřské školy Brno, Soukenická 8, se vyznačuje stabilitou, profesionalitou, otevřeností a laskavostí.

Pedagogové spolupracují na základě důvěry, respektu a sdílené vize.

Vzájemná podpora, otevřená komunikace a ochota hledat nová řešení jsou přirozenou součástí kultury školy.

Každý člen týmu přispívá svými zkušenostmi, nápady a přístupem k tomu, aby byla škola místem, kde se všichni – děti, rodiče i učitelé – cítí bezpečně, přijaté a motivované.

Profesní rozvoj vnímáme jako cestu, nikoli cíl – proces, který se přirozeně vyvíjí spolu s potřebami školy a dětí.

Vize vedení školy

Jako ředitelka vnímám svou roli především jako roli **lídra, který inspiruje, podporuje a spoluvytváří prostředí, kde se dobře pracuje.**

Mým cílem je vést školu tak, aby byla **bezpečným, přátelským a podnětným místem** pro děti, rodiče i pedagogický tým.

Podporuji otevřenou komunikaci, spolupráci a vzájemný respekt.

Strategii rozvoje školy stavím na třech pilířích:

1. **Kvalitní vzdělávání** – vycházející z potřeb a možností každého dítěte, v souladu s RVP PV a moderními pedagogickými poznatky.
2. **Podpora pedagogů** – profesní růst, sdílení zkušeností, týmová spolupráce a prostor pro sebereflexi.
3. **Příznivé klima** – vztahy založené na důvěře, vstřícnosti a partnerské komunikaci, které umožňují každému členovi komunity být sám sebou a uplatňovat své silné stránky.

Rodiče vnímám jako **rovnocenné partnery** ve vzdělávání. Věřím, že společným sdílením zkušeností, otevřenou komunikací a vzájemnou důvěrou můžeme pro děti vytvořit prostředí, kde se cítí jistě, radostně a motivované. Děti jsou pro mě **aktivními tvůrci vlastního učení**, jejich hlas a potřeby jsou v naší škole slyšet a jsou respektovány.

Věřím, že **škola, která má jasnou vizi a fungující tým, se dokáže úspěšně přizpůsobovat změnám a zároveň si uchovat vlastní identitu a hodnoty.** Proto chci být ředitelkou, která nejen řídí, ale i inspiruje, naslouchá a hledá cesty, jak společně růst.

3 Podmínky vzdělávání

V naší mateřské škole věříme, že skutečné vzdělávání může probíhat pouze tam, kde se děti cítí v bezpečí, vnímány a respektovány. Psychosociální podmínky proto chápeme jako základní pilíř celého našeho pojetí vzdělávání – *Souznění*. Prostředí školy, vztahy i každodenní činnosti směřují k tomu, aby děti mohly být samy sebou, rozvíjely se přirozeně a s radostí.

3.1 Psychosociální podmínky

V naší mateřské škole vytváříme dětem takové podmínky, aby se mohly cítit spokojeně, jistě a bezpečně. To je také naším cílem. Vedeme školu v rodinném duchu a všichni zaměstnanci vynakládají veškeré úsilí, aby děti byly ve škole spokojeny.

Náš přístup k dětem je respektující a vychází z pravidla – respektuj a budeš respektován. Všechny děti mají stejná práva, stejné povinnosti a stejné možnosti. Spolupracujeme s odbornými pracovišti a sledujeme individuální potřeby dětí. Každé dítě vlastní portfolio, kde se shromažďují jeho výsledky a pokroky. Naším cílem je tak podporovat děti a vést je k maximálnímu pokroku a zažívání úspěchu.

Děti se podílí na tvorbě pravidel společného soužití, naučí se tak pravidla přijmout a aktivně je používat i k řešení případných problémů. Díky společným pravidlům se vytváří jasné hranice k tomu, aby byla třída dobrým kolektivem, kde respektujeme ostatní a jsme zde rádi. Děti se také aktivně zapojují do plánování vzdělávacích činností. Učitelky naslouchají jejich přáním, nápadům a spontánním podnětům, které se stávají součástí třídního programu. Tímto způsobem děti cítí, že jejich hlas má ve škole význam, rozvíjí se jejich odpovědnost, samostatnost a pocit sounáležitosti se skupinou. Plánování tak probíhá nejen „pro děti“, ale i „s dětmi“, což podporuje jejich vnitřní motivaci a radost z učení.

S dětmi jednáme tak, abychom jim pomohly přirozeně komunikovat, aby se snažily řešit samy své problémy, uměly požádat o pomoc a zvyšovaly tak efektivitu učení. Dětem činnosti pouze nabízíme, pozitivně je motivujeme, zbytečně je do všeho nenutíme. Chválíme to dobré a podporujeme je pozitivní motivací. Téma vybíráme pochopitelná a přiměřeně náročná. Děti mají přirozenou potřebu se učit, mají radost z nových zážitků a poznatků. Ty rozvíjíme a podporujeme. Společně s dětmi vytváříme jejich portfolia a vyslechneme si tak i jejich sebehodnocení.

Spolupráce se zákonnými zástupci:

Naše mateřská škola klade důraz na **otevřenou, laskavou a respektující komunikaci** s rodiči. Spolupráce s rodinou je pro nás klíčová ve všech oblastech rozvoje dítěte.

S rodiči pravidelně a otevřeně komunikujeme o vývoji a potřebách dětí. Mohou se aktivně zapojovat do života školy – účastnit se projektů, dílen, setkání i evaluace ŠVP. Menší velikost školy podporuje **rodinnou atmosféru a osobní kontakt**.

Od prvního dne nabízíme **adaptační program**, který pomáhá dítěti při vstupu do MŠ a oceňují ho i rodičům. O dění informujeme prostřednictvím **nástěnek, webu, Facebooku** a portálu **Správa MŠ**. Uzavřená facebooková skupina umožňuje zákonným zástupcům nahlédnout do každodenního života školy.

Nabízíme **konzultace s učitelkami a ředitelkou**, individuální schůzky dle potřeby i podporu při zajištění odborné pomoci (PPP, logoped).

Pravidelné **společné akce školy, dětí a jejich zákonných zástupců** posilují partnerství a vzájemnou důvěru, stejně jako spolupráce při přechodu dětí do základní školy.

Adaptační program:

Vstup do mateřské školy je významným krokem v životě dítěte. Adaptace probíhá **individuálně** s ohledem na potřeby dítěte i možnosti zákonných zástupců.

Program má dvě fáze – **základní a doplňkovou**.

V první fázi se dítě seznamuje s prostředím školy, personálem i dětmi, často za účasti zákonných zástupců. Docházka se postupně prodlužuje – od krátkých návštěv po dopolední pobyt s možností přítomnosti zákonných zástupců.

Pokud adaptace probíhá bez obtíží, může dítě po dvou týdnech přejít na celodenní docházku.

Dětem s odkladem školní docházky nebo se **speciálními vzdělávacími potřebami** je zpracován **Plán pedagogické podpory** dle vyhlášky č. 27/2016 Sb.

3.2 Organizace

Organizace dne respektuje potřeby dětí i zásady RVP PV. Má jasný řád, ale zůstává flexibilní – přizpůsobuje se aktuální situaci, počasí i náladě dětí.

Denní režim dětem poskytuje jistotu, rytmus a dostatek prostoru pro volnou hru, spontánní i řízené činnosti, z nichž převažují spontánní a nepřímo řízené.

Děti si volí činnosti i pomůcky, mohou práci přerušit, ale jsou vedeny k dokončení. Jejich výtvořky jsou vystavovány a sdíleny s rodiči.

Každodenně zařazujeme pohybové a zdravotně-preventivní aktivity. Pravidelně probíhá pobyt venku na školní zahradě i na nedalekém hřišti.

Dbáme na ochranu soukromí a klid dětí – k odpočinku slouží klidová zóna, hygienické prostory zajišťují soukromí.

Cílem je vytvářet **bezpečné, vstřícné a podnětné prostředí**, které podporuje samostatnost, tvořivost a individuální rozvoj každého dítěte.

Rozdělení dětí do tříd a kritéria přijímání:

- Děti jsou rozděleny do tříd s ohledem na věk, individuální potřeby a kapacitu školy.
- Mateřská škola má dvě věkově homogenní třídy – jednu pro mladší děti a druhou pro starší děti. V případě potřeby jsou ve třídě současně přítomny dvě učitelky, aby byla zajištěna bezpečnost, podpora individuálních potřeb a dostatek pedagogické péče.
- Kritéria pro přijímání nových dětí, včetně termínů a aktuálních informací, jsou zveřejněna na webových stránkách <https://zapisdoms.brno.cz/>
- Při přijímání dětí respektujeme zdravotní, vývojová i rodinná specifika a sourozenecké vazby.

Individuální vzdělávání a distanční forma:

Škola respektuje individuální vzdělávací potřeby všech dětí a podle potřeby zajišťuje individuální podporu a spolupráci s rodiči.

Individuální vzdělávání dle § 34 Školského zákona umožňuje dítěti vzdělávat se mimo MŠ na žádost rodičů.

Rodiče jsou informováni o vzdělávacích oblastech, dítěti jsou poskytovány pomůcky a úkoly, které se pravidelně vyhodnocují.

Distanční vzdělávání dle § 184a Školského zákona se využívá jen v době, kdy není možná osobní přítomnost dítěte ve škole.

Škola poskytuje materiály a úkoly elektronicky, rodiče zajišťují jejich plnění a spolupracují se školou.

Systém řízení školy:

Řízení školy je založeno na principech otevřenosti, spolupráce a zodpovědnosti všech členů týmu.

Nástroje řízení tvoří soubor vnitřních směrnic, předpisů a řádů, které zajišťují bezpečný, transparentní a efektivní chod školy.

Patří mezi ně zejména:

- **Školní řád** – upravuje pravidla provozu a činnost školy ve vztahu k dětem, zákonným zástupcům a veřejnosti (viz Přílohy).
- **Provozní řád školy a Sanitační řád školní jídelny** – stanovují hygienické podmínky a organizaci provozu (viz Přílohy).
- **Pracovní řád pro zaměstnance školy** – vymezuje povinnosti a zodpovědnosti zaměstnanců (viz Přílohy).
- **Roční plán práce** – zpracovává ředitelka školy, vychází z koncepce rozvoje školy
- **Předpisy BOZP a PO** – jejich dodržování zajišťuje bezpečnost dětí i zaměstnanců.
- **Pedagogická rada** – slouží jako poradní a koordinační orgán při řízení výchovně-vzdělávací činnosti.

Tento systém zajišťuje přehlednost, kontinuitu a kvalitu všech procesů ve škole.

3.3 Životospráva

Mateřská škola podporuje zdravý životní styl dětí, správné stravovací a hygienické návyky a pravidelný pohyb.

Stravování:

- Po příchodu mají děti k dispozici ovoce a vodu, to podporuje zdravý začátek dne a nastartování trávení před svačinou.
- Dětem je poskytována vyvážená, pestrá a plnohodnotná strava dovážená z jídelny **Pellicova**, kde je dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a pravidelně vyhodnocována skladba jídelníčku tzv. **spotřebním košem**.

- Děti si samy volí velikost porce a do jídla nejsou nuceny. Jsou vedeny k samostatnosti – prostírají si svá místa a nalévají si polévku dle svých možností, učitelky jim v tom jsou oporou a vzorem.
- Komunikace u jídla je přirozenou součástí rozvoje sociálních dovedností, dodržujeme však zásadu „nemluvíme s plnou pusou“.
- Jídelníček je k dispozici ve vstupní hale školy a v aplikaci **iCanteen**, kde si rodiče mohou jídla sami přihlašovat a odhlašovat.

Hygiena a bezpečnost:

- Děti jsou vedeny k dodržování hygienických a bezpečnostních návyků.
- V koupelnách mají k dispozici dávkovače na mýdlo, jednorázové utěrky a vlastní ručník se značkou.
- Učitelky jdou dětem příkladem a aktivně podporují zdravý životní styl.

Režim dne:

- Režim dne je orientační a flexibilní, reaguje na individuální potřeby dětí, aktuální situaci i plánované akce školy. Dětem poskytuje jistotu, rytmus a pocit bezpečí.

Příklad doporučeného režimu:

Orientační časový úsek	Činnost / charakteristika
7:00 – 12:15	Příchody dětí, spontánní a nepřímo řízené a řízené činnosti ve třídách, tělovýchovná chvíle, svačina, příprava na pobyt venku, pobyt venku, příprava na oběd, oběd.
12:30	Odchod dětí domů po obědě, odpočinkové a klidové činnosti podle individuálních potřeb dětí; děti, které nespí, se mohou zapojit do nerušivých klidových aktivit.
14:30 – 16:30	Svačina, spontánní a nepřímo řízené a řízené činnosti , odchod domů.

Pohyb a pobyt venku:

- Pobyt venku je zajišťován denně; délka i forma se přizpůsobuje aktuálním povětrnostním podmínkám a potřebám dětí.
- Dětem jsou pravidelně nabízeny pohybové činnosti, které podporují zdravý tělesný vývoj, obratnost i radost z pohybu. Učitelky děti motivují a napomáhají jim při zvládání nových dovedností.

Podmínky a cíle školy:

- Škola vytváří prostředí podporující zdravý životní styl, samostatnost, pohodu a bezpečí dětí.
- Rodiče i děti jsou seznamováni s hygienickými, stravovacími a pohybovými pravidly.
- Cíle a náměty pro další zlepšení budou doplněny v části **Vyhodnocení ŠVP**.

3.4 Věcné podmínky

Prostředí naší mateřské školy vytváříme tak, aby se v něm děti cítily bezpečně, spokojeně a měly dostatek příležitostí k pohybu, hře, odpočinku i objevování. Každý prostor je přehledný, esteticky upravený a přizpůsobený potřebám dětí, jejich věku a rytmu dne.

Vnitřní prostředí:

Budova školy je dvoupodlažní, se dvěma homogenními třídami – Oddělení I. **Sluníčka** a Oddělení II. **Hvězdičky**. Učebny jsou světlé, vzdušné a nabízejí možnost volného pohybu i klidného soustředění. Jsou logicky členěny do funkčních koutků – odpočinkového a čtenářského, výtvarného, kuchyňského a manipulačního.

Děti mají k pomůckám volný přístup a učí se o prostředí pečovat, udržovat pořádek a podílet se na jeho výzdobě. Prostředí je pravidelně obměňováno podle vzdělávacích témat a nápadů dětí. Pedagogové ho chápou jako aktivního partnera ve vzdělávání – mění ho podle aktuálních potřeb skupiny i jednotlivých dětí.

Lehárna slouží nejen k odpočinku, ale také jako prostor pro tělovýchovné, relaxační a hudební činnosti.

Šatna je společná pro obě třídy, prostorná dle možnosti budovy a přehledná. Každé dítě má svou značku, která mu pomáhá v orientaci a podporuje samostatnost. Rodiče zde najdou aktuální informace o chodu školy i programu tříd.

Součástí vnitřního prostředí je i ředitelna s přímým přístupem ze šatny, což podporuje otevřenou komunikaci mezi vedením, učiteli i rodiči.

Vybavení a pomůcky:

Nábytek, hračky a didaktické pomůcky odpovídají věku dětí, jsou bezpečné, funkční a ergonomické. Pomůcky pravidelně doplňujeme a obměňujeme podle vzdělávacích záměrů školy a potřeb dětí.

Vybavení podporuje samostatnost, tvořivost a rozvoj všech oblastí dítěte. Dětem s odlišným vývojovým tempem nebo specifickými potřebami nabízíme přizpůsobené materiály a vhodné úpravy prostředí.

Venkovní prostředí:

Velkou předností školy je **rozsáhlá zahrada**, která nabízí pestré možnosti pro pohyb, hru i objevování přírody. Je vybavena herními sestavami, pískovišti, domečkem, lanovou dráhou a mlhovištěm. Nerovný terén umožňuje přirozený pohyb, v zimě bobování.

Na zahradě mají děti přístup k pití. Všechny pomůcky jsou uloženy ve skladu zahradních hraček a děti k nim mají přístup dle dohody s pedagogy.

Zahrada slouží nejen k volnému pohybu, ale i k vzdělávacím činnostem, projektům a pozorování přírody.

Udržitelnost a estetika prostředí:

Na vzhledu a útulnosti prostředí se podílejí i děti. Společně s učitelkami tvoří výzdobu školy, pečují o rostliny a vytvářejí drobné přírodní dekorace. Dáváme přednost přírodním materiálům a respektujeme zásady udržitelnosti – vedeme děti k ohleduplnosti vůči přírodě i odpovědnému zacházení s věcmi.

Prostředí školy rozvíjí estetické cítění, kultivuje vnímání krásy a podporuje vztah dětí k prostoru, ve kterém tráví čas.

Hygiena a bezpečnost:

Všechny prostory školy splňují hygienické, bezpečnostní a provozní požadavky podle platných předpisů. Pravidelně provádíme kontroly, revize a údržbu zařízení. Děti jsou vedeny k bezpečnému pohybu, ohleduplnosti a odpovědnosti za své prostředí.

Shrnutí:

Naše mateřská škola vytváří prostředí, které je bezpečné, estetické a variabilní. Děti se mohou svobodně pohybovat, volit činnost podle zájmu, spolupracovat i odpočívat.

Prostor chápeme jako **třetího vychovatele** – mění se, roste a rozvíjí spolu s dětmi, v duchu filozofie *Souznění*.

4 Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací program naší mateřské školy vychází z myšlenky **Souznění** – přirozeného propojení všech oblastí dětského rozvoje v harmonický celek.

Vzdělávání stavíme na hře, prožitku a aktivním zapojení dítěte, které je spolutvůrcem svého učení.

Podporujeme rozvoj **socio-emočních dovedností**, spolupráce a pozitivních vztahů mezi všemi účastníky.

Respektujeme individualitu každého dítěte, vedeme je k samostatnosti, odpovědnosti a schopnosti rozhodovat se.

Učení probíhá v prostředí, které je **bezpečné, laskavé a podnětné**, aby dítě mohlo růst v souladu se sebou i s ostatními.

4.1 Vize a cíle vzdělávacího programu

Naší vizí je, aby se děti ve školce cítily **bezpečně, přijímané a vyslyšené**, aby si budovaly **sebedůvěru, laskavost a ohleduplnost**, učily se **navazovat vztahy, komunikovat a naslouchat**. Chceme, aby je učení těšilo a chápaly ho jako celoživotní proces.

Cílem je připravit děti na další život tak, aby odcházely jako **emočně vyrovnané osobnosti** s chutí poznávat svět, s radostí ze života a schopností spolupracovat.

4.2 Vzdělávací strategie, které jsou využívány k rozvoji klíčových kompetencí a základních gramotností

Vzdělávací strategie vycházejí z přirozených potřeb dítěte – objevovat, zkoumat, spolupracovat a tvořit.

Děti jsou aktivními spolutvůrci vzdělávání, podílejí se na **plánování témat i činností**.

Pedagog se stává průvodcem, který podporuje dětskou zvědavost, iniciativu, tvořivost a samostatnost.

Základní vzdělávací strategie:

- **Hra a prožitek** – učení probíhá v přirozených situacích, prostřednictvím hry, zkoumání a vlastních zkušeností.
- **Socio-emoční učení** – záměrně rozvíjíme empatii, spolupráci, seberegulaci, respekt k druhým a práci s emocemi; tyto principy jsou přirozeně začleněny do vzdělávacích činností.
- **Plánování s dětmi** – děti se spolupodílejí na výběru témat, aktivit i činností; učí se rozhodovat, vyjadřovat názor a nést zodpovědnost za svá rozhodnutí.
- **Individuální přístup** – vzdělávací nabídka je přizpůsobena možnostem, potřebám a tempu každého dítěte.
- **Pozitivní motivace a formativní hodnocení** – oceňujeme snahu, pokrok a vytrvalost. Děti se učí reflektovat, jak se jim dařilo:
 - zvládl/a jsem to bez pomoci

- potřeboval/a jsem trochu pomoci
- nedařilo se mi, ale zkusím to znovu
- **Spolupráce a partnerské vztahy** – podporujeme vzájemnou pomoc, komunikaci a společné řešení problémů.
- **Reflexní kruh** – každodenní prostor, kde děti sdílejí, co se jim povedlo, co objevily a co by příště chtěly jinak; rozvíjejí tak sebehodnocení a schopnost vyjádřit své pocity.
- **Propojení s rodinou a komunitou** – vzdělávání přesahuje brány školy, zapojujeme rodiče, odborníky i okolní komunitu.

4.2.1 Metody vzdělávání

Metody vzdělávání jsou voleny s ohledem na věk, schopnosti a potřeby dětí.

Jsou řazeny od nejpřirozenějších a dětem nejbližších po více strukturované a záměrné formy učení.

1. **Prožitkové učení**
Děti se učí skrze vlastní prožitek, objevování a zkoumání. Využíváme přirozené situace a zážitky, které propojují poznání s emocemi a rozvíjejí hlubší porozumění.
2. **Hra jako prostředek učení**
Základní metoda, která prostupuje všemi činnostmi. Hra rozvíjí tvořivost, fantazii, samostatnost a sociální dovednosti.
3. **Situační učení**
Pedagog využívá přirozené situace z každodenního života (např. řešení konfliktu, péče o prostředí, společná příprava stolování) k rozvoji odpovědnosti, spolupráce a empatie.
4. **Kooperativní učení**
Děti se učí prostřednictvím spolupráce a sdílení. Společné činnosti rozvíjejí vzájemný respekt, ohleduplnost a schopnost týmové práce.
5. **Sociální učení**
Učení probíhá napodobováním a interakcí s vrstevníky i dospělými. Pedagog je modelem respektujícího chování, které děti přirozeně přejímají.
6. **Projektové a tematické učení**
Delší vzdělávací celky, které propojují více oblastí. Děti se podílejí na plánování projektu, formulují otázky a hledají odpovědi prostřednictvím činností, experimentů a spolupráce.
7. **Experimentování a objevování**
Děti získávají poznatky prostřednictvím manipulace, pokusů a výzkumných her, které podporují logické a kritické myšlení.
8. **Reflexe a sebereflexe**
Po činnostech probíhá individuální nebo skupinová reflexe. Děti sdílejí, co se jim podařilo, co objevily a jak se cítily. Učí se hodnotit proces, nikoli výkon

4.2.2 Formy vzdělávání

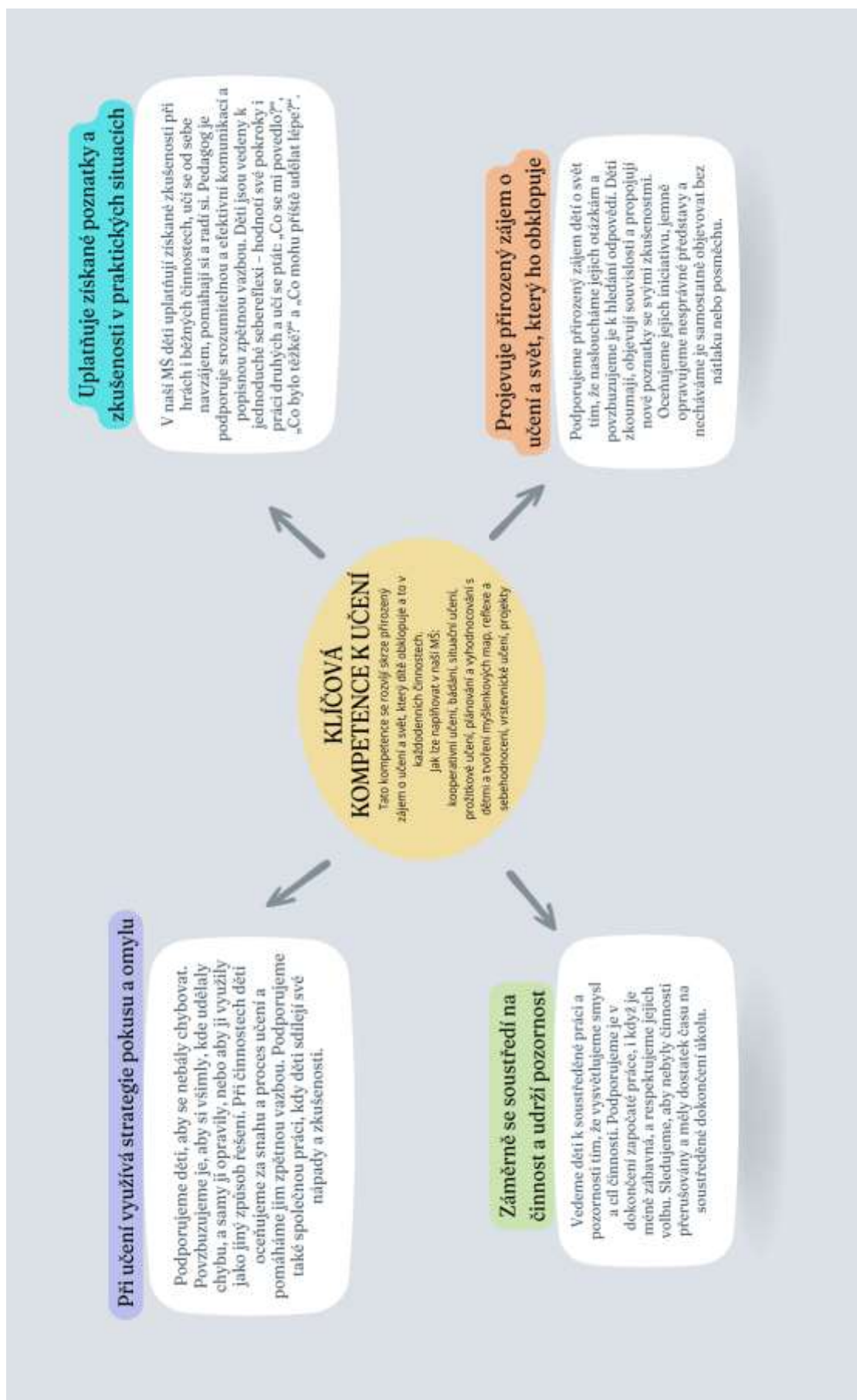
Formy vzdělávání jsou voleny tak, aby respektovaly individuální potřeby dětí a umožnily jejich přirozený rozvoj.

Převažuje **spontánní hra a činnost** nad řízenými aktivitami.

- **Spontánní hra** – nejpřirozenější forma učení; dítě si samo volí aktivitu, partnera i pomůcky.
- **Nepřímo řízená činnost** – pedagog připraví prostředí a nabídku, dítě volí, jak se zapojí.
- **Řízená činnost** – pedagog cíleně vede děti k novým zkušenostem, poznatkům nebo dovednostem (např. komunitní kruh, pohybová aktivita, exkurze, společná hra s pravidly).
- **Skupinová práce** – rozvíjí komunikaci a spolupráci, nejčastější forma práce.
- **Individuální práce** – reaguje na specifické potřeby a tempo dítěte.
- **Komunitní a reflexní kruh** – prostor pro sdílení, plánování, vyjadřování pocitů a společné rozhodování; napomáhá budování vztahů a pocitu sounáležitosti.
- **Vycházky a exkurze** – přirozené rozšíření vzdělávání do reálného prostředí; podporují propojení s komunitou, přírodou i městem.

4.3 Klíčové kompetence a jejich naplňování v naší MŠ

V RVP PV je vymezeno osm klíčových kompetencí, které tvoří základ pro všestranný rozvoj dítěte v předškolním vzdělávání. Každá kompetence je doplněna očekávanými výsledky učení (OVU), které jsou znázorněny přehledně v myšlenkových mapách. Tyto mapy ukazují propojení kompetencí, OVU a způsobů, jak je v naší mateřské škole naplňujeme. Cílem je podporovat individuální schopnosti a zájmy každého dítěte, rozvíjet jeho samostatnost, zvědavost a sociální dovednosti. Každé dítě jich dosahuje v míře odpovídající jeho individuálním možnostem.

Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace

Děti učíme naslouchat druhým a dodržovat domluvená pravidla komunikace. V kruhu i při běžných činnostech podporujeme sřídání v hovoru, respekt k mluvcům a vyjadřování bez přerušování. Dáme dětem příkladem kultivované komunikace a vytváříme bezpečné prostředí, kde má každý prostor být slyšen.

Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává

Vedeme děti k využívání běžně dostupných informačních zdrojů. Pracujeme s knihami, encyklopediemi, časopisy a interaktivními knihami s Alfi tužkou, navštěvujeme knihovnu.

Společně s učitelem děti seznamujeme i s využitím internetu k vyhledávání informací, vždy přiměřené věku a bezpečně. Tím podporujeme jejich orientaci ve zdrojích informací a přirozenou chuť poznávat.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE KOMUNIKAČNÍ

Rozvíjíme ji prostřednictvím každodenního ranního kruhu, kde se děti učí naslouchat druhým a klást otázky.

Jak lze naplňovat v naší MŠ:
kooperativní učení, hra, nasloucháním druhým, otevřené otázky, ověřování informací, prezentace práce své či skupiny

Klade otázky a hledá na ně odpovědi

Podporujeme děti v tom, aby se ptaly a hledaly odpovědi na to, co je zajímavé. Na jejich otázky reagujeme s respektem, společně přemýšlíme, hledáme odpovědi v knihách, při pozorování, pokusech nebo rozhovoru. Dáváme dětem najevo, že jejich otázky jsou důležité a vítané, a tím posilujeme jejich přirozenou zvědavost a chuť učit se.

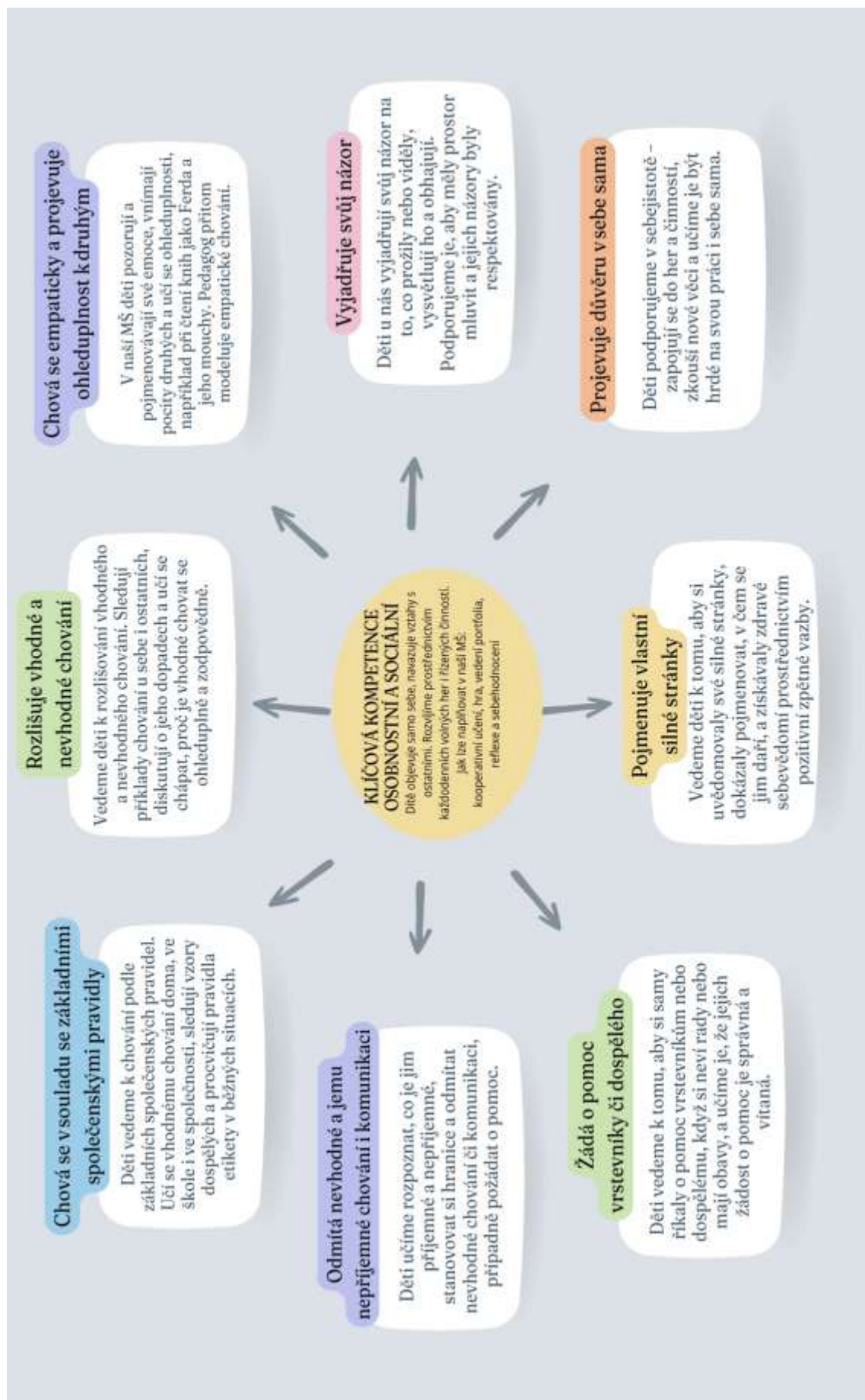
Vyjadřuje se různými způsoby

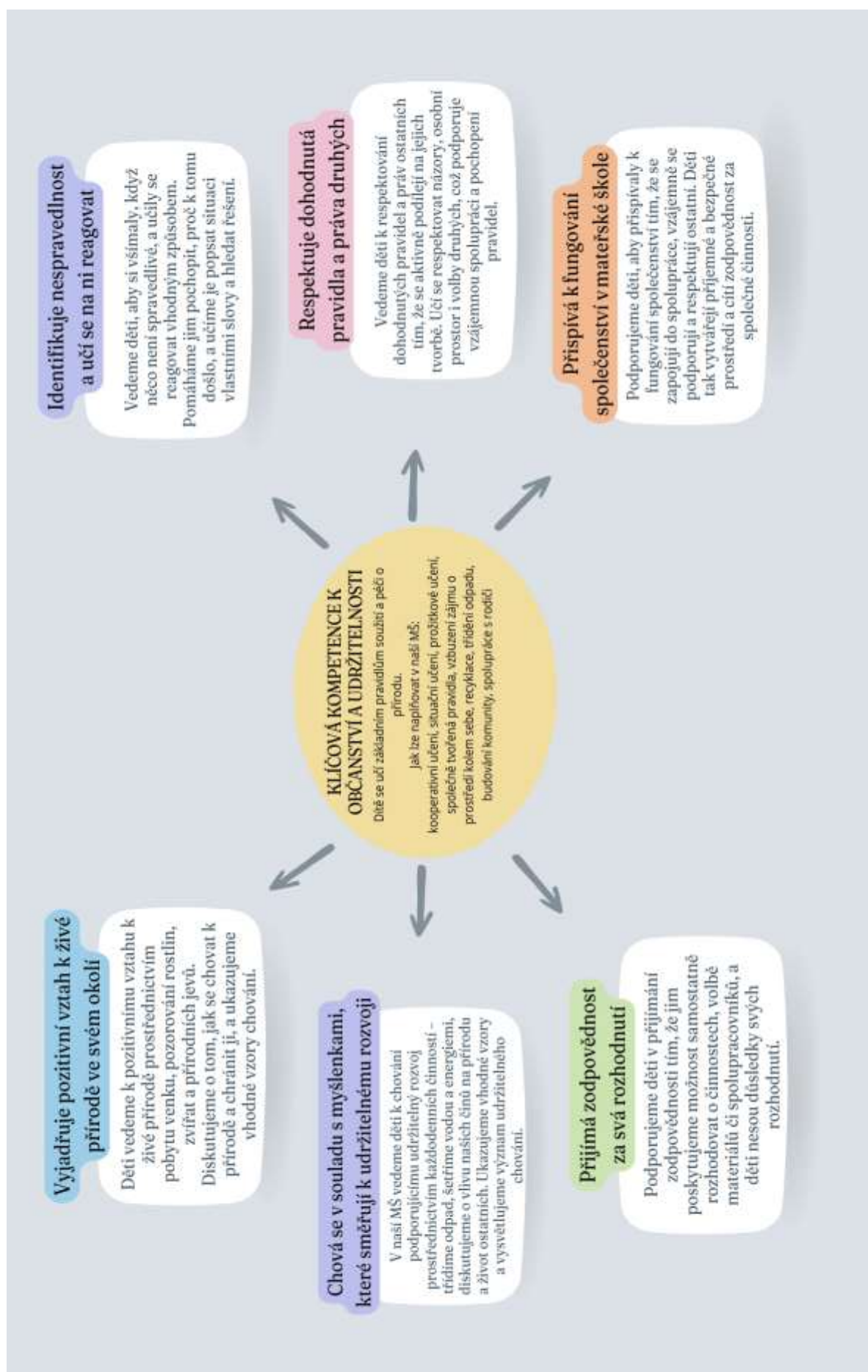
Dáváme dětem dostatek prostoru, aby se mohly vyjadřovat různými způsoby – slovem, gestem, pohybem, mimikou i prostřednictvím výtvarných, hudebních nebo dramatických činností.

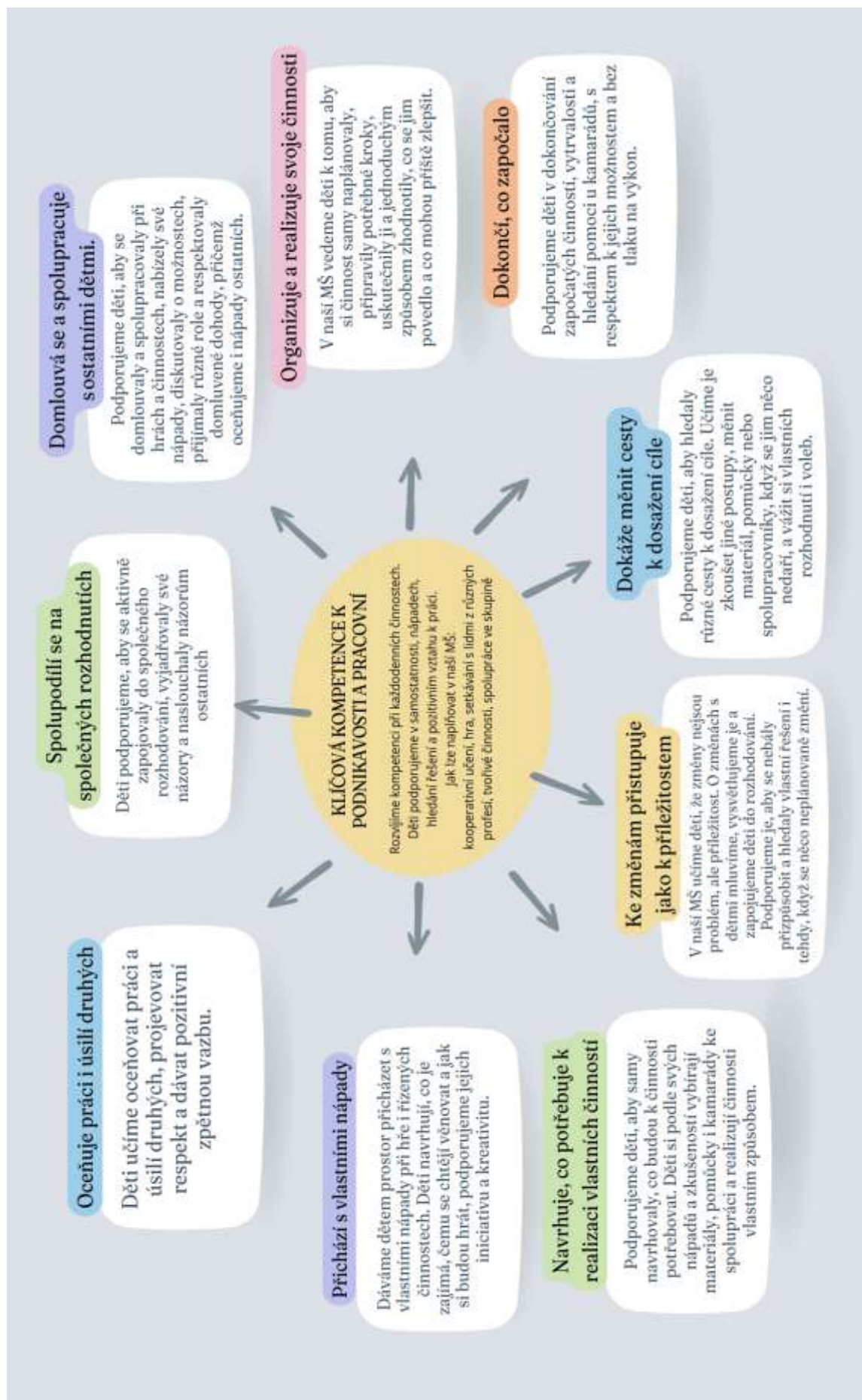
Podporujeme děti ve sdílení jejich myšlenek, pocitů a názorů a přijímáme jejich sdílení s respektem. Vytváříme bezpečné prostředí, kde se dítě nebojí projevit a kde je každý projev brán vážně.

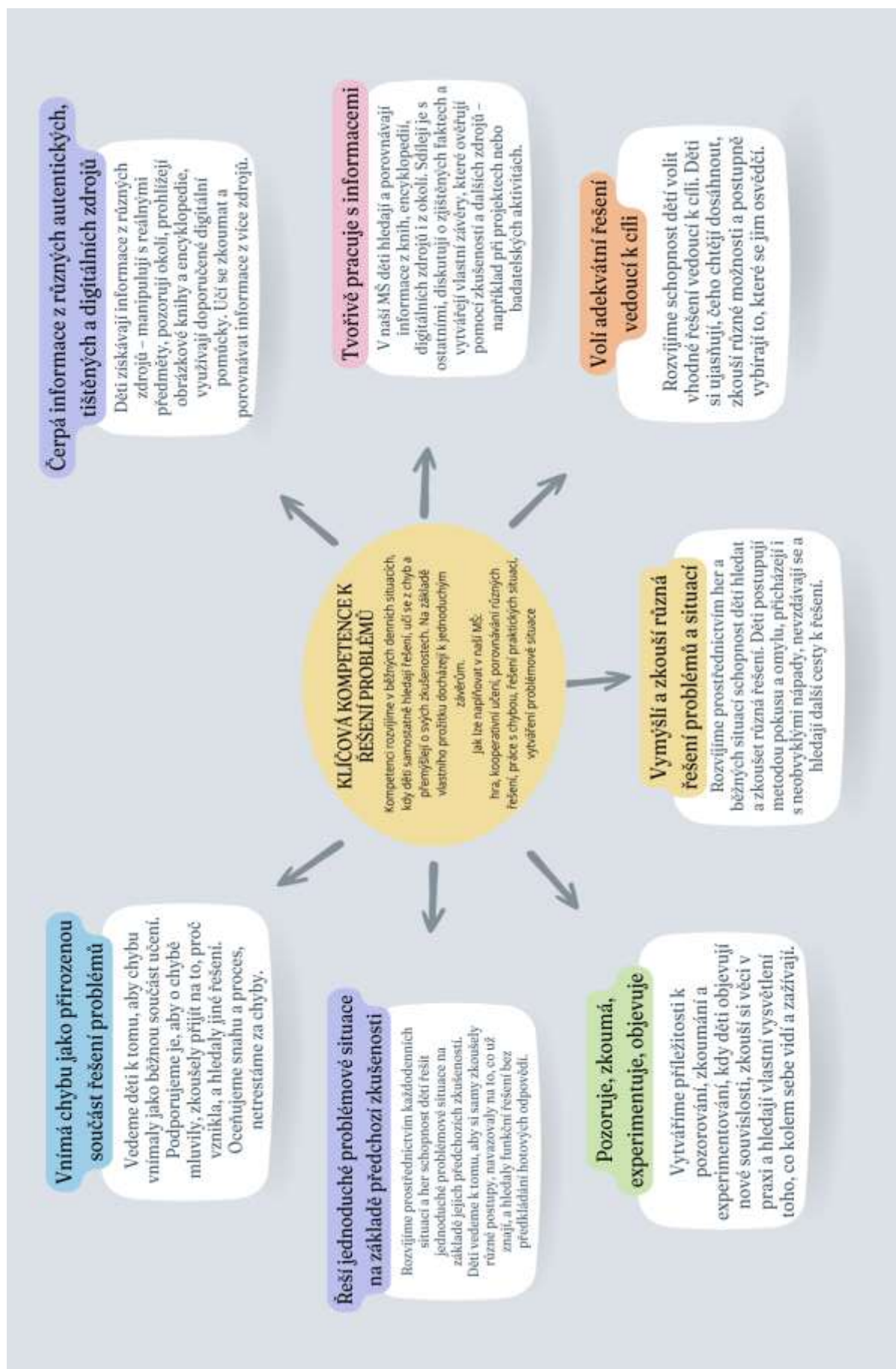
Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny

Vytváříme dětem příležitosti, aby mohly sdílet své zážitky, zájmy a představovat výsledky své práce i práce skupiny – například v ranním kruhu nebo po společné činnosti. Děti vedeme k tomu, aby jednoduchými slovy hodnotily, co se jim podařilo, co je bavilo a s čím měly potíže. K jejich projevům přistupujeme citlivě a s respektem, podporujeme sebedůvěru a otevřené vyjadřování.

Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí

V naší MŠ v Brně seznamujeme děti s kulturou a uměním prostřednictvím přímých zážitků v jejich okolí. Pravidelně navštěvujeme divadelní představení v Klubu Leštnerova, Muzeu umění v Brně, Technickém muzeu a VIDA centru. Společně chodíme na vánoční trhy a připomínáme si tradice, svátky i kulturní dění ve městě. Děti tak přirozeně poznávají kulturu svého regionu, vytvářejí si k ní vztah a učí se vnímat umění jako součást každodenního života.

Zapojuje se do tvůrčích činností

Nabízíme dětem pestré možnosti tvoření a necháváme je volit činnosti podle jejich zájmu a schopností. Důraz klademe na samotný proces tvorby, radost z činnosti a spolupráci, nikoli na výsledný produkt. Oceňujeme snahu a podporujeme sebedůvěru dětí, aby se nebály tvořit a zapojovat se.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE KULTURNÍ

Jak lze naplňovat v naší MŠ:
dodržování svátků a místních tradic, respekt k tradicím a zvykům, které udržují druží, návštěva divadla, muzea a jiných institucí, situační učení

Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty

Po návštěvách divadel, muzeí nebo kulturních akcí si s dětmi povídáme o jejich pocitech a dojmech, podporujeme sdílení různých názorů a respektujeme, že každý může vnímat zážitek jinak. Děti své prožitky přirozeně promítají do hry, výtvarných, pohybových i dramatických činností a mají možnost je vyjádřit vlastním způsobem.

Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních

Vedeme děti k přijímání osobnostní, kulturní, náboženské i jazykové rozmanitosti. Využíváme přítomnost dětí s odlišným mateřským jazykem a tradicemi jako přirozenou příležitost ke sdílení – děti se v kruhu seznamují s jinými zvyky, jazyky a způsoby života. Podporujeme spolupráci všech dětí bez rozdílu, vzájemnou pomoc a hledání různých cest k dorozumění. Děti se tak učí respektu, empatii a otevřenosti k odlišnostem.

Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe

Vedeme děti k využívání digitálních technologií při objevování a bádání. Pomocí digitálního mikroskopu, mTiny robota nebo mobilu s internetem děti zkoumají detaily objektů, plánují a ověřují své pokusy a porovnávají získané poznatky s dalšími zkušenostmi.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Kompetenci podporujeme prostřednictvím interaktivních pomůcek a moderních technologií, např. mTiny robot, programovací myš, digitální mikroskop, mobil, televize a interaktivní tužky. Jak lze naplňovat v naší MŠ: práce s příběhy - bezpečnost využívání, smysluplné využití technologií, význam digitálních technologií, práce s daty

Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií

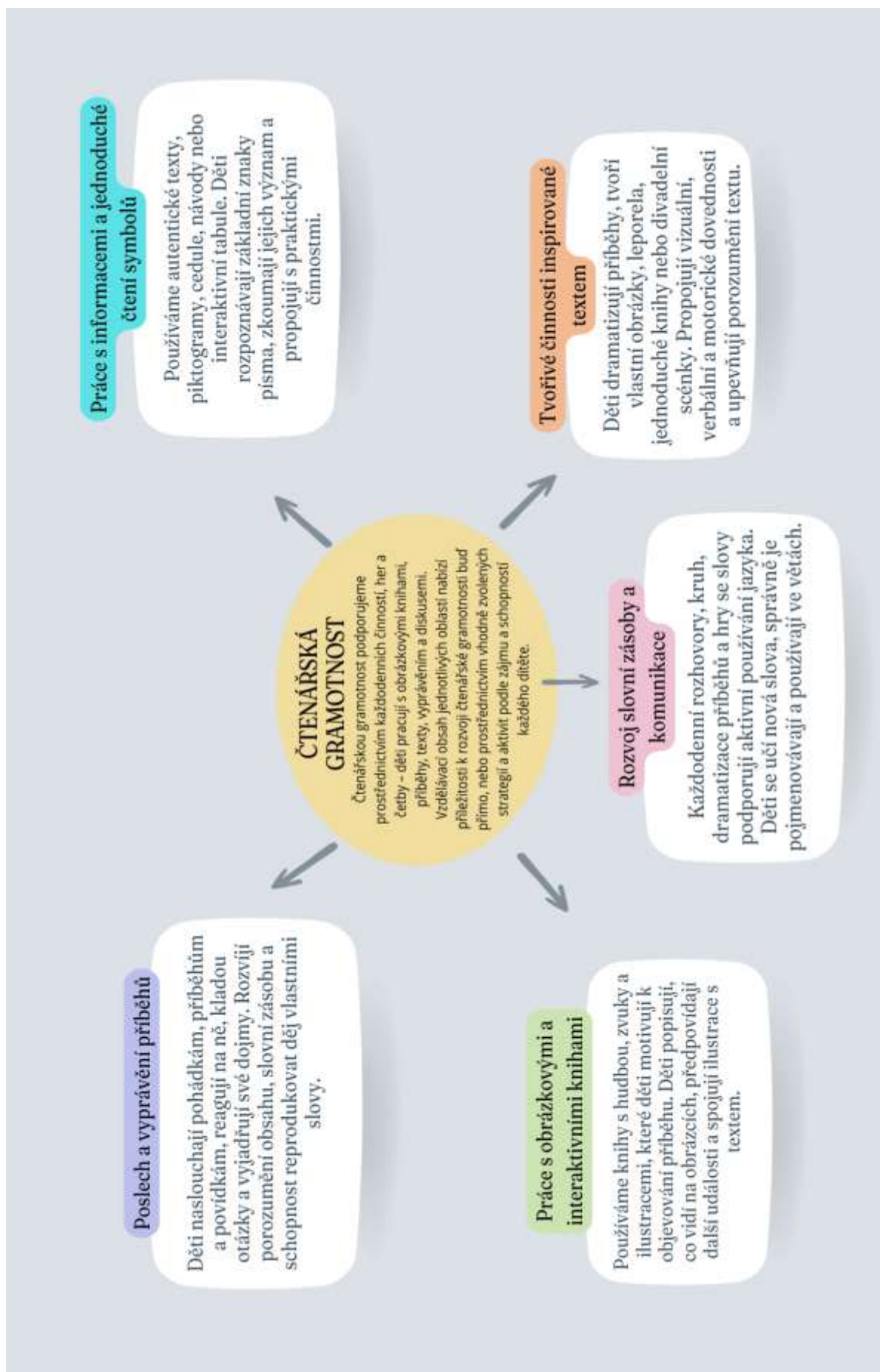
Vedeme děti k rozlišování přínosů a rizik digitálních technologií. Diskutujeme s nimi o užitečnosti technologií při učení, komunikaci či hrách, zároveň je seznamujeme s nástrahami, jako je reklama nebo nevhodný obsah. Pomáháme dětem regulovat čas u obrazovky a nastavovat jednoduchá pravidla pro bezpečné používání technologií.

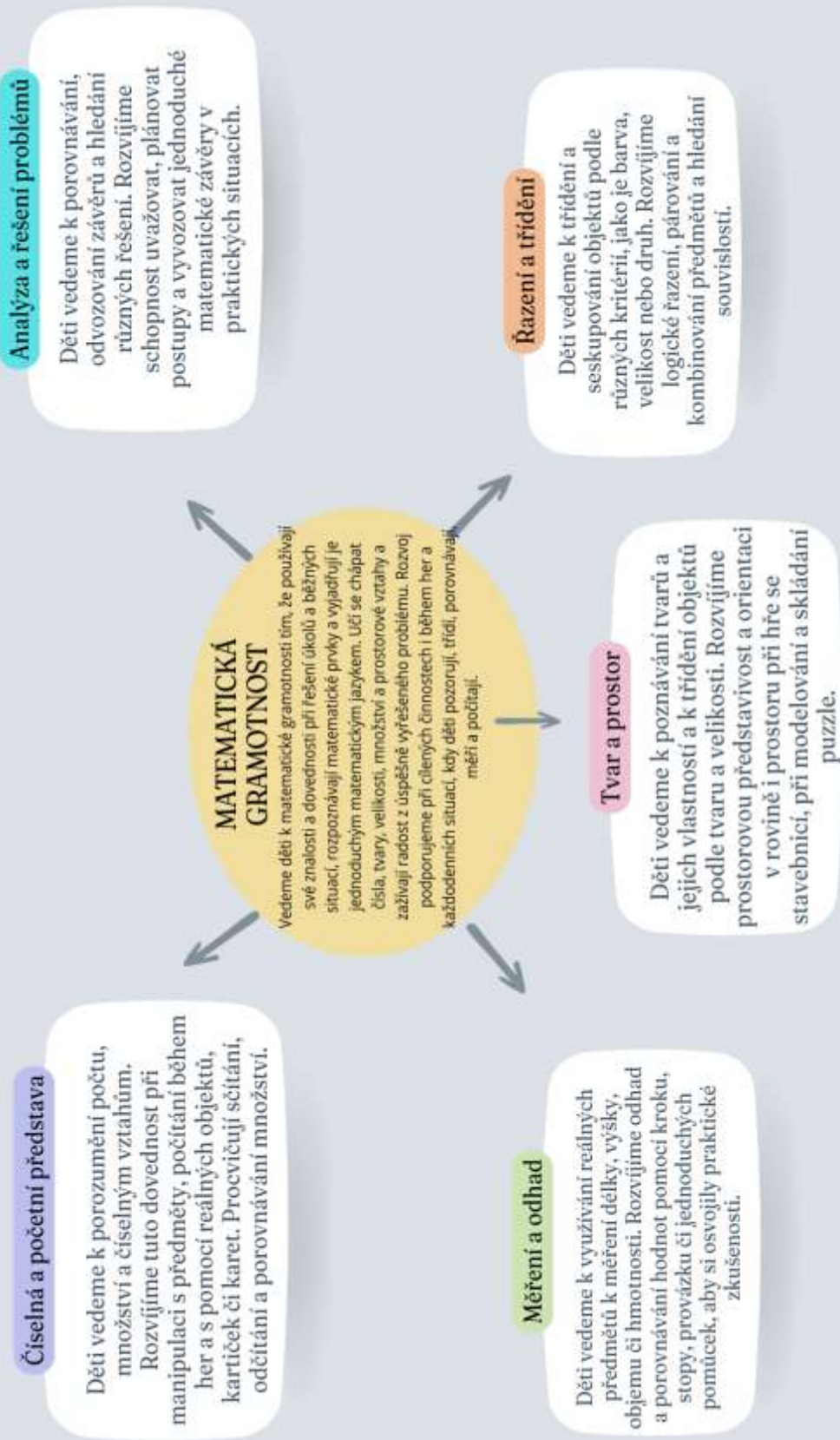
Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy

V naší MŠ uplatňujeme informatické myšlení a práci s algoritmy prostřednictvím činností, při kterých děti plánují a řídí své kroky, hledají nejvhodnější řešení a rozlišují podstatné od nepodstatného. Učí se zaznamenávat a strukturovat informace, dodržovat pořadí kroků a předávat je ostatním, například při práci s programovací mTiny robotem nebo interaktivními úkoly v čtvercové síti.

4.4 Základní gramotnosti a jejich naplňování v naší MŠ

V RVP PV jsou vymezeny dvě základní gramotnosti – čtenářská a matematická. Každá z nich je charakterizována s ohledem na předškolní vzdělávání a propojena s obsahem vzdělávacích oblastí, které nabízí prostor pro jejich rozvoj. Přehledně je rozvoj gramotností znázorněn v myšlenkových mapách, které ukazují souvislosti mezi jednotlivými očekávanými výsledky učení a možnostmi, jak je v naší mateřské škole prakticky podporovat. Každé dítě se gramotnostem věnuje podle svých individuálních schopností a potřeb.

4.5 Proces pedagogického diagnostikování

Pedagogická diagnostika je v naší mateřské škole **průběžná, všestranná a respektuje individuální potřeby, schopnosti a tempo každého dítěte**. Slouží k plánování vzdělávacích aktivit, zajištění podpory tam, kde je potřeba, a ke spolupráci s rodiči, odborníky a základní školou.

Hlavní principy:

- Pedagogická diagnostika je **dynamická** – probíhá každodenním pozorováním dětí a využitím **diagnostického portfolio**, které je hlavním nástrojem sledování pokroků dítěte a komunikace s rodiči.
- **Statická diagnostika** (diagnostické listy) slouží pedagogům jako nástroj pro přehled vývoje dítěte v jednotlivých oblastech. Nehodnotíme dítě podle věku ani „co by mělo umět“. Slouží k **cílenému plánování činností**, identifikaci potřeb podpory nebo rozpoznání nadaných dětí.

Dynamická diagnostika – DIAGNOSTICKÉ PORTFOLIO DÍTĚTE:

Portfolio je **hlavním nástrojem diagnostiky** a zahrnuje:

- obrázky, pracovní listy, grafomotorické listy a jiné materiály s **popisem cíle činnosti**, pedagogickými poznámkami a datem záznamu,
- fotografie z akcí, exkurzí, staveb a společných prací dětí ve skupině,
- záznamy o pokrocích dítěte a nástroje pro **sebehodnocení dítěte** realizované ve spolupráci s pedagogem,
- **osobní propojení s rodinou** – dotazníky, vzkazy od rodiny, fotografie s rodinou apod.

Portfolio umožňuje **sledovat individuální rozvoj dítěte, podporovat jeho autonomii** a je hlavním nástrojem komunikace s rodiči při sdělování pokroků a úspěchů dítěte.

Statická diagnostika – diagnostické listy:

Systematické hodnocení třikrát ročně (září, leden, červen). Slouží pedagogům k přehledu a porovnání rozvoje dítěte v jednotlivých oblastech. **Není nástrojem hodnocení dítěte podle věku** a neslouží k „škatulkování“ nebo komunikaci s rodiči.

Výsledky pomáhají pedagogovi:

- plánovat individuální a skupinové činnosti
- cíleně rozvíjet oblasti, kde dítě potřebuje podporu
- identifikovat specifické potřeby podpory nebo nadání dítěte

Propojení obou složek diagnostiky

- Dynamická diagnostika poskytuje **aktuální a komplexní obraz o dítěti**, přímou zpětnou vazbu a podklad pro každodenní plánování.

- Statická diagnostika poskytuje **systematický přehled**, který pedagog využívá pro plánování cílených činností, podporu rozvoje a identifikaci specifických potřeb dítěte – **nikoli pro hodnocení dítěte podle věku nebo srovnávání s ostatními.**

Záznamy a ochrana dat:

- Záznamy mohou být vedeny formou **vlastních nebo přejatých záznamových archů.**
- Veškeré informace jsou **důvěrné** a využívají se pro pedagogickou práci, komunikaci s rodiči, odbornými pracovišti (PPP, SPC, SPU) a **spolupráci se základní školou.**
- Data se uchovávají v souladu s požadavky na ochranou osobních údajů.

4.6 Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů

Individualizace vzdělávání je v naší praxi klíčovým principem, který respektuje potřeby, možnosti a zájmy každého dítěte, v souladu s revidovaným RVP PV. Děti mají možnost aktivně se podílet na plánování svého vzdělávání – společně s pedagogy vyjadřují své potřeby, zájmy a preference, které následně zohledňujeme při tvorbě vzdělávacích plánů a činností.

V naší práci nabízíme širokou vzdělávací nabídku, která reflektuje různé typy inteligence a umožňuje dětem volit aktivity podle svých možností a zájmů. Veškeré materiály jsou dětem volně dostupné, aby si je mohly vybírat samostatně a učit se vlastním tempem a způsobem, který jim nejvíce vyhovuje.

Způsob zajištění individualizace zahrnuje:

- **Pravidelné pozorování dětí** při různých činnostech a vedení záznamů o jejich pokrocích, potřebách a zájmech v rámci pedagogické diagnostiky.
- **Individuální vzdělávací plány a plány pedagogické podpory**, které reflektují specifické potřeby jednotlivých dětí.
- **Cílené vzdělávací strategie**, které respektují individuální styl učení a tempo dítěte.
- **Zapojení dětí do plánování**, čímž podporujeme jejich samostatnost a zodpovědnost za vlastní učení.
- **Úzkou spolupráci s rodiči a odborníky**, která umožňuje koordinaci podpory a péče o dítě napříč domácím a školním prostředím.

Individualizace vzdělávání je zajištěna také prostřednictvím:

- nabídky variant činností různé náročnosti
- možnosti volby materiálu, tempa a formy činností
- vytváření podnětného a bezpečného prostředí podporujícího učení
- úprav obsahu a organizace dne pro děti se specifickými potřebami
- empatického a podpůrného přístupu pedagogů při každodenních činnostech

Tímto způsobem se vzdělávání stává přirozenou součástí života dětí, podporuje jejich autonomii, rozvoj individuálních schopností a pozitivní vztah ke vzdělávání.

5 Vzdělávací obsah

V našem školním vzdělávacím programu jsme se rozhodli pro jediný, všeobjímající integrovaný blok s názvem „**Souznění**“.

Tento název pro nás není jen slovo, ale vyjádření postoje – víry, že vzdělávání má být v harmonii se životem dítěte, s jeho přirozenou potřebou poznávat, objevovat a tvořit.

Souznění je **společným jmenovatelem všech vzdělávacích oblastí**, které se vzájemně prolínají. V každodenních situacích a činnostech se přirozeně propojuje rozvoj tělesný, psychický, sociální i poznávací. Témata vznikají z dětské zvědavosti, prožitků a otázek, které děti přinášejí.

Věříme, že vzdělávání má nekonečně mnoho podob – stejně jako jsou nekonečné možnosti dětské fantazie. Proto je náš blok otevřený, pružný a umožňuje reagovat na **aktuální dění, nápady dětí i podněty z rodin**. Každá oblast může být kdykoli přirozeně propojena s jinou, stejně jako jsou propojeni lidé mezi sebou a s prostředím, ve kterém žijí.

Souznění je i obrazem vztahů v naší mateřské škole – vzájemného respektu, podpory, laskavosti a společného cíle. Dáváme dětem pocit bezpečí, prostoru k vyjádření a jistotu, že jejich hlas je slyšet. V takovém prostředí se rozvíjí nejen znalosti a dovednosti, ale i **radost z učení, sebedůvěra a vnitřní rovnováha**.

5.1 Integrovaný blok „Souznění“

Tak jako se barvy a linie prolínají v osmičce, i jednotlivé oblasti se v našem programu přirozeně propojují v jeden živý celek – *Souznění*.

Dítě a jeho tělo – pohyb, zdraví a vitalitu symbolizuje *ikona postavy v pohybu*, *Dítě a jeho psychika* – myšlení, řeč a tvořivost vyjadřuje *ikona hlavy s motivem myšlení*, *Dítě, ten druhý a společnost* – vztahy, spolupráci a respekt znázorňuje *ikona propojených postav*, *Dítě a svět* – objevování, přírodu a hodnoty zobrazuje *ikona domu, listu a zeměkoule*

5.1.1 Dítě a jeho tělo

OKRUH	OVU	JAK SMĚŘUJEME K OVU V NAŠÍ MŠ
Tělo, smysly a biologické potřeby	Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce	Děti mají během dne možnost pozorovat a uvědomovat si vlastní tělo při různých činnostech – při hře, pohybu, sebeobsluze. Pedagog vede rozhovory, používá názorné ukázky a přirozené situace k pojmenování částí těla a k vysvětlení jejich funkcí. Podporuje děti v uvědomování si rozdílů mezi lidmi a v respektu k vlastnímu i cizímu tělu.
	Zachovává správné držení těla	Při sezení u stolu, kreslení, pohybu či odpočinku jsou děti jemně vedeny k vnímání polohy svého těla. Pedagog připomíná vhodné držení a nabízí činnosti, které přirozeně posilují svaly a podporují zdravý růst.
	Rozlišuje pomocí všech smyslů	Děti jsou motivovány, aby využívaly zrak, sluch, hmat, čich a chuť při objevování okolního světa. Velmi rády pracují se senzorickými pomůckami , které jim umožňují vnímat různé tvary, povrchy, zvuky či vůně. Pedagog zařazuje tyto podněty do běžných her, činností i venkovních aktivit, aby děti měly přirozenou možnost zapojovat a rozvíjet všechny smysly.
	Naplňuje své biologické potřeby	V rámci režimu dne mají děti dostatek prostoru pro pití, odpočinek, pohyb i hygienu podle vlastních potřeb. Velká zahrada školy jim poskytuje každodenní možnost volného i řízeného pohybu na čerstvém vzduchu. Lehárna je kromě odpočinku využívána také jako příležitostná tělocvična , vybavená prvky vhodnými pro rozvoj tělovýchovných dovedností. Pedagog citlivě sleduje potřeby dětí a umožňuje jim individuálně reagovat na své pocity a tempo.
Pohyb, hrubá a jemná motorika	Zvládá základní pohybové dovednosti	Děti se přirozeně pohybují v různých prostředích – uvnitř, venku i v prostoru lehárny, která je pravidelně využívána k tělovýchovným aktivitám. Prostorná zahrada s nerovným terénem a bohatým vybavením (lanová dráha, prolézačky, pískoviště, houpačky, domečky) podporuje chůzi, běh, skoky, přelézání, házení i chytání míče a další dovednosti, které posilují koordinaci a jistotu v pohybu.
	Zvládá běžné způsoby pohybu v	Při pobytu na školní zahradě s členitým terénem a přírodními i herními prvky děti překonávají menší i větší nerovnosti, zkouší různé způsoby pohybu

	různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost	a získávají jistotu při pohybu na měkkém, tvrdém, rovném i nerovném povrchu. Pedagog je povzbuzuje k experimentování a zkoušení nových dovedností.
	Koordinuje pohyby těla, ruky a oka	Děti provádějí činnosti, které vyžadují souhru zraku a ruky – od manipulace s drobnými předměty po zapojení do jednoduchých pracovních úkonů. Pedagog nabízí podněty, které odpovídají vývojové úrovni dítěte, a postupně zvyšuje náročnost.
	Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel	Děti pracují s různými materiály a nástroji, které podporují rozvoj jemné motoriky – stavebnice, navlékací korálky, stříhání, modelování. Krátké dechové a artikulační aktivity jsou součástí denního režimu a podporují správný rozvoj řeči.
	Zvládá základy grafomotoriky	Grafomotorické dovednosti jsou rozvíjeny jak v rámci řízených, tak nepřímých činností. Děti procvičují uvolňování ruky formou her a při práci s pomůckami a materiály různých rozměrů. Pedagog nabízí situace, kdy si děti samy vybírají způsob vyjádření, a tím přirozeně posilují psací pohyb.
	Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou	Hudební činnosti jsou doprovázeny pohybem, tleskáním, dupáním nebo improvizovaným tancem. Pedagog využívá keyboard, pestré hudební pomůcky a kvalitní reproduktor, který umožňuje pouštět hudbu při pohybových aktivitách uvnitř i venku. Pedagog děti povzbuzuje k vyjadřování hudby pohybem a k hledání vlastních rytmických projevů.
	Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu	Děti sledují pohybovou ukázkou učitele nebo kamaráda a snaží se ji zopakovat. Pedagog jim poskytuje dostatek času i podpory pro zvládnutí dovedností.
Praktický život	Vyhledává příležitosti k pohybu	Školní zahrada a prostory MŠ nabízí dětem možnost spontánního i organizovaného pohybu během celého dne. Pedagog podporuje aktivní trávení času a nabízí různé varianty pohybových činností podle zájmu a aktuálních podmínek.
	Zvládá sebeobsluhu	Děti jsou vedeny k samostatnému oblékání, svlékání, stolování a udržování pořádku. Pedagog poskytuje dostatek času, prostoru a možnost opakovaného procvičování těchto dovedností. Při potřebě pomoci

		je podpora nabízena citlivě, s důrazem na zachování pocitu vlastní kompetence dítěte.
	Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji a pomůckami	Děti se učí bezpečně manipulovat s předměty denní potřeby i jednoduchými nástroji a pomůckami dostupnými v MŠ. Pedagog dbá na správné používání a bezpečnost při práci a umožňuje dětem zkoušet různé způsoby manipulace s materiály v rámci tvořivých, pracovních i praktických činností.
	Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem	Děti se aktivně zapojují do péče o prostředí školy – pomáhají připravovat a uklízet pomůcky, starají se o své věci, udržují pořádek ve třídě i ve společných prostorách. Pedagog nabízí úkoly odpovídající věku a schopnostem a oceňuje snahu, čímž podporuje pozitivní vztah k samostatnosti.
Fyzická zdatnost	Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost	Děti mají každodenní možnost zapojovat se do pohybových činností, které posilují svaly, vytrvalost a obratnost – a to zejména při pobytu na prostorné zahradě s nerovným terénem, lanovou dráhou, prolézačkami, pískovištěm, houpačkami a domečky. Pohyb probíhá v přirozených podmínkách a na čerstvém vzduchu. Pedagog nabízí činnosti různé intenzity a délky podle individuálních možností dětí.
	Překonává fyzické překážky	Děti jsou povzbuzovány k vyzkoušení nových pohybových výzev v bezpečném prostředí zahrady nebo v lehárně, která je příležitostně přizpůsobena jako prostor pro tělovýchovné aktivity. Překážkové dráhy jsou tvořeny z dostupných pomůcek a prvků, které děti motivují k rozvoji rovnováhy, síly a koordinace. Pedagog zajišťuje bezpečnost a podporuje děti v odvaze i uvážení zkoušení nových dovedností.
Ochrana zdraví	Má osvojené základní hygienické návyky	Děti pravidelně provádějí hygienu rukou a osobní hygienu po použití toalety, před jídlem a po pobytu venku. Pedagog dbá na pravidelnost a samostatnost těchto úkonů, poskytuje podporu a motivaci k jejich osvojení a správnému provedení.
	Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí	Děti se seznamují se zdravými i škodlivými vlivy prostřednictvím rozhovorů, pozorování a praktických ukázek. Využíváme také dentální hygienu vedenou odborníky a spolupráci se studenty lékařské fakulty, kteří dětem hravou formou přibližují téma péče

		o zdraví. Do vzdělávání zařazujeme různé projekty a programy zaměřené na zdravý životní styl.
	Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky	Děti se učí pravidlům bezpečnosti při pohybu, hrách i práci s nástroji. Pedagog vytváří modelové situace, ve kterých si děti bezpečné chování nacvičují a povzbuzuje je k jejich dodržování v každodenních činnostech.

5.1.2 Dítě a jeho psychika

OKRUH	OVU	JAK SMĚŘUJEME K OVU V NAŠÍ MŠ
Sebepojetí, autonomie a emoce	Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory	Děti postupně získávají jistotu a důvěru v prostředí mateřské školy díky vstřícnému přijetí a individuálnímu přístupu pedagogů. V adaptačním období jsou rodiče vítáni, aby zůstali podle potřeby, a děti jsou povzbuzovány k zapojení do činností, které je baví. Postupně se učí být samostatné i bez přítomnosti blízké osoby.
	Orientuje se v základních emocích a pocitech	Pedagogové s dětmi pravidelně vedou rozhovory o emocích, využívají karty s piktogramy, příběhy a dramatizace, které pomáhají dětem pojmenovat a rozpoznat vlastní pocity i pocity druhých. Pedagog využívá také knihy s příběhy o pocitech a emocích.
	Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám	Děti jsou vedeny k tomu, aby své pocity vyjadřovaly přiměřeně situaci – například sdělením, co je těší nebo trápí, místo fyzických reakcí. Učitelé modelují vhodné způsoby vyjadřování emocí.
	Navazuje a rozvíjí citové vazby	Děti si postupně budují důvěrné vztahy s pedagogy a spolužáky prostřednictvím společných her, projektů a rituálů (např. narozeninová středa). Pedagogové podporují vytváření přátelských vazeb mezi dětmi.
	Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění	V každodenní komunikaci děti zažívají ocenění za snahu i úspěch. Jsou také vedeny k tomu, aby uměly pochválit ostatní, například při společném hodnocení prací nebo výkonů.

	Vyrovná se s neúspěchem	Učitelé dětem ukazují, že chyba je součástí učení. Společně hledají řešení a podporují děti, aby zkoušely znovu. Využívají hry a aktivity, kde je proces důležitější než výsledek.
Myšlenkové operace a procesy	Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie	Děti pracují s rytmickými a vzorovými řadami (např. korálky, kostky, pohybové hry), zkoumají přírodní i geometrické vzory, skládají symetrické obrazy.
	Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi	Děti vedeme k tomu, aby vyhledávaly společné i odlišné znaky u předmětů, osob a jevů a objevovaly mezi nimi souvislosti. Při hrách porovnávají barvy, tvary, velikosti, vůně i zvuky. Využíváme příběhy a pohádky k hledání podobných postav nebo rozdílných vlastností. Při zkoumání s digitálním mikroskopem nebo při experimentování děti objevují shody a rozdíly v přírodninách a předmětech a učí se své poznatky pojmenovat.
	Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají	Děti při hrách a pozorování poznávají a porovnávají různé předměty, jevy i situace. Třídí je podle barvy, tvaru, velikosti nebo materiálu, hledají, co do skupiny nepatří, a učí se své volby zdůvodnit. Společně pojmenováváme charakteristické znaky věcí i dějů, v přírodě si děti všimají rozdílů a popisují je vlastními slovy. Tím rozvíjejí pozorování, logické myšlení a schopnost vyjadřovat své názory.
	Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat	V rozhovorech nad obrázky, knihami a příběhy děti odlišují realitu od fantazie a učí se odhadovat, co je možné a co ne.
	Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu	Učitelé kladou otázky typu „Co se stane, když...? Proč jste...?“ a nechávají děti hledat souvislosti mezi událostmi. Dále využíváme každodenní situace k tomu, abychom děti vedli k pochopení souvislostí mezi jejich chováním a jeho následky – třeba když si příliš nakloní talíř s polévkou a ona se vylije, mají možnost na vlastní kůži zažít, jak jejich jednání ovlivňuje výsledek. Podobným způsobem pracujeme i při hře nebo při práci s příběhem, kdy děti podporujeme v tom, aby samy rozpoznaly, co vedlo k určité situaci a co z ní vyplynulo. Také využíváme badatelské činnosti,

		kdy se zaměříme i na vysvětlení pozorovaného jevu.
	Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání	Při hrách a úkolech děti řeší situace s jednoduchými i složenými instrukcemi a učí se podle nich postupovat.
	Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech	Podporujeme děti v rozvoji pozornosti, logického myšlení a vnímání prostřednictvím her a tvořivých činností. Děti skládají puzzle, mozaiky či stavebnice podle předlohy i podle vlastní fantazie, určují zdroj zvuku a hledají, co k sobě patří. Tím se učí chápat vztahy mezi věcmi, přemýšlet a samostatně řešit problémy.
	Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.	Děti vedeme k rozvoji konstrukčního myšlení při skládání a sestavování objektů. Skládají obrázky a 3D modely podle plánu nebo vlastního nápadu, například staví dům z kostek či most z dílků, a komentují, jak jejich výtvar funguje a co by mohly upravit.
	Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře	Při deskových hrách a hádankách děti přenášejí známé postupy do nových situací.
	Ověří správnost řešení	Po dokončení úkolu děti kontrolují, zda výsledek odpovídá zadání a hledají případné opravy.
Představivost, fantazie, tvořivost	Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií	Nabízíme hudební, výtvarné, literární, pohybové i polytechnické činnosti a vedeme děti k samostatnému i skupinovému tvoření a sdílení výsledků. Vyjadřují své představy kresbou, modelováním, dramatizací, hudební improvizací či pomocí školního mobilu při fotografování, Albi tužky a interaktivních knih s hudbou. Výstupy využíváme k reflexi a rozvoji sebehodnocení.
	Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie	Děti vedeme k vyjádření vlastní fantazie prostřednictvím různých materiálů a činností. Výtvarný koutek s modelínou, kinetickým pískem, barevnou rýží a pomůckami, prostorná zahrada, digitální mikroskop pro zkoumání a experimentování, divadélko s loutkami a kostýmy poskytují prostor pro individuální i společnou tvorbu. Podporujeme sdílení nápadů,

		oceňujeme originální projevy a rozvíjíme tvořivost a fantazii dětí.
Jazyk a řeč	Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči	Děti procvičují výslovnost při logopedických chvilkách, říkankách, básních a písních, používají dechová cvičení.
	Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno	Při tematických hrách, v ranním kruhu a procházkách děti rozšiřují slovní zásobu a učí se nová pojmenování.
	Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty	Pedagogové vedou rozhovory, které motivují děti k delším a správně stavěným větám.
	Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat	Děti si osvojují básničky, písničky, jednoduché dramatické scénky.
	Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově	Při hrách na sluchové rozlišování děti hledají předměty podle začáteční hlásky, rozeznávají zvuky z okolí.
	Rozpozná rým, rytmitizuje	Děti pracují s rýmy v básničkách, tvoří jednoduché rýmované dvojice.
	Vypráví jednoduchý děj	Děti vedeme k soustředěnému poslouchání příběhů a vyprávění. Podporujeme jejich spontánní sdílení zážitků i běžných situací, společně „čteme“ a prohlížíme knihy – pravidelně zařazujeme Týden s knihou, kdy si děti vybírají knihu samy nebo s pedagogem. Navštěvujeme divadelní představení v Klubu Leitnerova v Brně a vedeme děti k zachycení hlavní myšlenky a samostatnému vyprávění děje.
	Postupuje podle slovních i	Děti plní úkoly podle pokynů učitele nebo podle obrázkových karet.

	obrazových instrukcí	
	Formuluje instrukce a předá je ostatním	Při hrách v rolích děti popisují postup, který ostatní plní.
	Rozliší český jazyk od jiných jazyků	Prostřednictvím písni a říkanek v cizích jazycích děti poznávají rozdíly v melodii a výslovnosti.
Předčtenářské dovednosti	Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu	V čtenářském koutku mají děti volný přístup k pestré nabídce knih a časopisů, pedagog motivuje děti k jejich prohlížení.
	Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj	Děti vedeme k soustředěnému sledování a porozumění příběhům. Společně vybíráme knihy a divadelní představení, pravidelně zařazujeme Týden s knihou a navštěvujeme divadlo v Klubu Leitnerova. Výrazně předčítáme, vyprávíme a recitujeme, aktivizujeme děti před, během i po četbě, podporujeme dotazy a ověřujeme porozumění textu, vedeme je k samostatnému vyprávění děje.
	Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav	Společně rozebíráme klíčové momenty, diskutujeme o jednání postav a variantách řešení situací, často při návštěvách divadelních představení v Klubu Leitnerova nebo při Týdnu s knihou, kdy si děti vybírají literaturu samy či s pedagogem. Podporujeme děti ve vyjádření vlastního porozumění děje, sdílení osobních pohledů a porovnávání s jejich zkušenostmi, aby si osvojily porozumění hlavním informacím příběhu.
	Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu	Děti navrhnou vlastní zakončení nebo změny příběhu podle své fantazie.
	Rozlišuje některé symboly, piktogramy,	Při hrách a procházkách děti poznávají dopravní značky, piktogramy a orientační symboly.

	znaky a rozumí jejich významu a funkci	
	Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními	Děti vyprávějí, co se jim v knize líbilo, a doporučují ji ostatním.
Předmatematické představy	Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností	Děti vedeme k pozorování, porovnávání a zkoumání předmětů podle jejich vlastností. V běžných i řízených činnostech třídí, párují a kombinují objekty podle barvy, tvaru, velikosti či materiálu. Nabízíme jim rozmanité soubory předmětů, přírodnin a pomůcek, které umožňují hledat dvojice, vytvářet skupiny či sestavy a objevovat mezi nimi souvislosti. Podporujeme děti, aby své rozhodnutí zdůvodnily a využívaly všechny smysly. Děti mohou třídít přírodniny nasbírané na školní zahradě podle tvaru a barvy, např. párují půlené obrázky nebo kombinují oblečení podle počasí, ročního období.
	Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času	V běžných situacích i při řízených aktivitách třídí podle velikosti, barvy či tvaru a skládají děj krok za krokem. Podporujeme rozvoj informatického myšlení – děti se učí vnímat postup, návaznost a jednotlivé fáze. Využíváme také digitální technologie, například školní mobil k fotografování postupů. PŘ.: děti řadí pastelky od nejkratší po nejdelší, skládají obrázky s postupem vývoje motýla nebo růstu hrášku. Společně nafotíme fáze stavby hradu z kostek a děti pak podle fotografií rekonstruují celý děj.
	Určí počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění	Začínáme s reálnými předměty a postupně používáme zástupné modely, například prsty, puntíky na hrací kostce nebo žetony. Při hrách a běžných činnostech měníme rozmístění předmětů, aby děti nerozpoznávaly počet jen podle pozice, a podporujeme vazbu „kolik – tolik“. Současně využíváme pohyb a zvuk pro upevnění počítání a respektujeme individuální způsob určování počtu. PŘ.: Při spontánní hře nebo deskových hrách s hrací kostkou děti určují počet kroků, žetonů či zvukových signálů a tvoří vlastní hrací plánky.
	Porovná kvantitu na	Vedeme děti k porovnávání množství především manipulací s reálnými předměty i tematickými

	základě manipulace, zaznamaná ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů	obrázky, aby si upevňovaly vazbu „kolik – tolik“. Například děti počítají skutečné ovoce a zeleninu, plody podzimu, květiny nebo kostky, ale také laminované obrázky (vločky, jablíčka, kytičky, ptáčky...). Množství porovnávají párováním či tvořením skupin a výsledky si zapisují čárkami, puntíky nebo skládáním hada z kostek. Společně pak porovnáváme, zda různé způsoby zaznamenání odpovídají skutečnému množství.
	Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary	Respektujeme správné předmětné pojmy (např. <i>střecha, věžička, měsíc, pyramida</i>) a vedeme děti k tomu, aby je také přirozeně používaly. Důsledně odlišujeme názvy prostorových objektů od názvů rovinných tvarů – upozorňujeme například, že 3D díl ze stavebnice není trojúhelník, ale třeba „střecha“ nebo „věžička“. Děti společně zkoumají vlastnosti reálných i modelových předmětů, popisují je, hledají shody a odlišnosti a ve dvojicích si předávají slovní instrukce. Například: děti vybírají stavebnicové díly podle popisu kamaráda („vezmi ten, co vypadá jako střecha“) a porovnávají tvary předmětů, které najdou venku (kámen, klacek, šiška).
	Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy	Vedeme děti k orientaci v prostoru a rovině postupně – nejprve vůči vlastnímu tělu, pak na obrázcích, volné ploše nebo při hrách. Učíme je určovat polohu objektů a používat předložky nad, pod, v, mezi, na, u, nahoře, dole, vedle, vpravo od, vlevo od, před, za a zdůvodnit své řešení. Například: při pobytu ve třídě, šatně, zahradě nebo na výletě zadáváme pokyny typu „postav knihu nad poličku“, „polož lžici vedle talíře“ nebo „sedni si mezi kamarády“ a při tvoření doplňujeme obrázky nebo modelujeme 3D objekty. Respektujeme, že některé úkoly mají více správných řešení.
	Sestavuje prostorové objekty podle předlohy	Vedeme děti k sestavování prostorových objektů podle předlohy – 3D vzoru, fotografie, obrázku, půdorysu nebo zvukových pokynů. Například: dítě skládá kostkovou stavbu podle fotografie nebo doplňuje dílky podle půdorysu. Obtížnost předloh přizpůsobujeme schopnostem dětí.
	Určí míru objektů a porovná je	Děti porovnávají objekty podle velikosti, délky, obsahu nebo objemu pomocí vlastního těla (ruce, kroky) i reálných předmětů (tyčky, provázek, krabice, hrnky). Zkoumají, který objekt je větší/menší, vyšší/nížší, delší/kratší a zda se vejde

	pomocí poměřování	do prostoru. Například při stavbě kostek hledají stejně vysoké věže, při výrobě žebříku měří délku tyček, při hře zjišťují, kolik kartiček pexesa se vejde na stůl, nebo porovnávají objem vody v nádobách.
--	--------------------------	---

5.1.3 Dítě, ten druhý a společnost

OKRUH	OVU	JAK SMĚŘUJEME K OVU V NAŠÍ MŠ
Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti	Poradí si v nové situaci	Všímáme si, jak dítě zvládá adaptaci a nové situace v MŠ. Sledujeme jeho chování, podporujeme ho malými kroky a zaznamenáváme průběh – třeba formou portfolia nebo knížky „Můj první týden ve školce“. Pozorujeme, jak reaguje na nové činnosti, materiály, hry nebo změny v životě (např. narození sourozence, přechod do nové třídy). Zaznamenáváme, jak si se situacemi poradí, co mu pomáhá, a společně o tom mluvíme. Učíme ho využívat předchozí zkušenosti, aby příště vědělo, jak reagovat. Navazuje a rozvíjí vztahy s ostatními dětmi i dospělými.
	Začlenění se do skupiny	Dětem nabízíme hry a činnosti, při kterých se učí být k sobě otevřené, ohleduplné a přijímat se navzájem. Společně si povídáme o pravidlech ve třídě i ve škole a vysvětlujeme si, proč jsou důležitá. Pravidla si děti spoluvytvářejí při komunitních kruzích. Pedagogové dbají na jejich opakování, vysvětlení a podporují jejich dodržování. Pomáháme dětem pochopit, že každý má ve třídě svá práva i povinnosti. Vedeme je k tomu, aby uměly přijmout odlišný názor, potřeby nebo způsob práce ostatních.
	Přijímá různé sociální role	Vedeme s dětmi rozhovory o různých sociálních rolích v každodenních situacích. Nabízíme činnosti, kde si mohou role vyzkoušet (např. ve hrách, při spolupráci, v tematických aktivitách). Využíváme dramatizaci a prožitkové učení k poznávání významu autority a zodpovědnosti. Podporujeme porozumění tomu, jakou máme každý odpovědnost vůči sobě i ostatním.

	Ovlivňuje směřování společné činnosti	Dáváme dětem příležitost spolurozhodovat o činnostech a programu dne. Povzbuzujeme je k zapojení do společných dohod a k vyjadřování vlastních nápadů i přání. Při spontánních i kooperativních hrách děti podporujeme v jejich spolupráci a dáváme jim prostor, aby si samy přizpůsobily průběh činnosti. Téma vzdělávací práce společně navrhujeme a rozvíjíme – například při tématu „voda“ děti samy navrhnou, co by chtěly o vodě zjistit, jakými činnostmi se jí budeme věnovat a jak téma naplníme. Zároveň děti vedeme k tomu, aby za svá rozhodnutí nesly odpovědnost a respektovaly společné dohody.
	Navazuje a udržuje dětská přátelství	S dětmi otevíráme témata kamarádství, přátelství, soudržnosti a vzájemné pomoci. Prostřednictvím příběhů, bajek, divadla či filmové tvorby děti společně hledají, jaké podoby mohou mít vztahy mezi lidmi a jak se mohou chovat k sobě navzájem. Na základě těchto příběhů podporujeme pozitivní vztahy mezi dětmi ve třídě i s vrstevníky v rodině a okolí. Nabízíme také prosociální činnosti, které přispívají k prevenci rizikového chování a posilují zdravé mezilidské vztahy.
Základy etikety a morální hodnoty	Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi	Dětem přibližujeme zdvořilé chování a vhodné způsoby komunikace prostřednictvím každodenních i modelových situací. Tyto situace s dětmi reflektujeme, navštěvujeme různá prostředí vyžadující specifické chování a při hrách jim umožňujeme vyzkoušet si různé role a s nimi spojené formy vystupování.
	Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu	Vedeme děti k porozumění hodnotě věcí a k respektu k lidské práci i přírodním zdrojům. Učíme je šetrnému zacházení s hračkami a pomůckami – například když se něco rozlije, dítě utře stůl, aby se nepoškodil nábytek. Po výtvarné činnosti si děti uklidí pracovní místo, barvy, aby nevyschly, umyjí štětce, aby je mohly používat i příště. Společně si také ukazujeme, že věci lze opravovat a znovu používat, a některé pomůcky či hračky s dětmi sami vyrábíme, aby chápaly úsilí, které stojí za jejich vznikem.
	Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití	S dětmi si povídáme o jejich potřebách a hledáme společně způsoby, jak je naplňovat. Pravidla ve třídě vznikají přirozeně v návaznosti na konkrétní situace a děti se na jejich tvorbě

		aktivně podílejí. Společně je zpracujeme např. formou obrázků a vyvěsíme na viditelné místo. Pravidla s dětmi opakujeme, učíme je s nimi pracovat a zamýšlíme se nad tím, jak se nám je daří dodržovat. Sledujeme, zda je děti vnímají jako přirozenou součást každodenního soužití. Vedeme je k pochopení, proč jsou pravidla důležitá nejen ve škole, ale i v běžném životě.
	Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých	Využíváme hru k rozvoji dovedností dětí, včetně vytváření a dodržování pravidel. Pravidla tvoříme společně s dětmi, dbáme na jejich jasnou a pozitivní formulaci a znázorňujeme je tak, aby jim děti rozuměly. Každý školní rok pravidla znovu vytváříme a podle potřeby je upravujeme. Učitel jde dětem příkladem, podporuje jejich dodržování a v případě porušení pravidel s dětmi hledá příčiny i důsledky situace.
	Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou	Děti učíme naslouchat druhým, vyjadřovat své názory a hledat kompromisy, aby společně řešily konflikty a respektovaly potřeby všech ve skupině.
Svět lidí a kultury	Pojmenuje místo a zemi, ve které žije	Společně objevujeme okolí školy, pojmenováváme ulice, náměstí a významná místa v Brně. Využíváme mapy, plány a vlastní jednoduchá schémata k orientaci a motivujeme děti k tvorbě vlastních map okolí. Pozorujeme změny v naší čtvrti a využíváme naši velkou zahradu k objevování přírody. Navštěvujeme kulturní, přírodní i technické památky v Brně a seznamujeme děti se státními symboly a základní historií naší země.
	Spolupodílí se na udržování regionálních tradic	Rozvíjíme u dětí povědomí o regionálních tradicích a kulturních zvycích a podporujeme jejich účast na akcích v komunitě. S předškoláky navštěvujeme ZŠ Křídlovickou, knihovnu Jiřího Mahena, vánoční trhy a divadelní představení v Klubu Leitnerova. Společně slavíme Dušičky a Halloween, Vánoce, Velikonoce, Čarodějnice, Masopust a karneval a seznamujeme děti s tradicemi prostřednictvím praktických činností.
	Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou	Seznamujeme děti s rozmanitostí lidí a podporujeme jejich respekt k odlišnostem. Prostřednictvím knih, pohádek, prožitkového učení a spolupráce s rodinami děti poznávají

		různé kultury, tradice, rodiny, generace a jazyky a učí se vážit si jedinečnosti každého.
	Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými	Využíváme přirozeně vzniklé i modelové situace a dramatické činnosti k tomu, aby děti porozuměly možným rizikům a naučily se chovat obezřetně při setkání s neznámými dětmi či dospělými. Prostřednictvím dětské literatury, videí a diskusí s dětmi upozorňujeme na vhodné způsoby chování a vedeme je k rozlišení cizích osob a blízkých. K tématu bezpečného chování se rovněž snažíme zapojovat odborníky, například Policii ČR nebo hasiče, když se podaří jejich spolupráci zajistit.
	Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu	Děti seznamujeme s významem soukromí a učíme je sdílet informace s ohledem na vlastní bezpečí i bezpečí blízkých. Prostřednictvím diskusí, modelových situací a dramatizace ukazujeme, co je vhodné sdílet, sledujeme ochranu soukromí a podporujeme vzájemnou všímavost a sounáležitost. Spolu s rodinami upozorňujeme na možná rizika používání aplikací a sociálních sítí.
Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování	Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností	Využíváme hru na tělo a nástroje, poslech písní a skladeb, rytmické a pohybové aktivity a dramatizaci příběhů, tím podporujeme u dětí hudební tvořivost a seznámení s hudebními nástroji, žánry a styly.
	Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech	Děti vedeme k vyjadřování se dramaticky a ke zkoušení různých rolí. Nabízíme jim příběhy, známé situace, rekvizity, loutky, kostýmy a hudební či výtvarné podněty, aby mohly spontánně reagovat tělem, mimikou a hlasem. Vedeme je k vlastnímu komentáři a hodnocení postav, situací i zápletek.
	Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami	Nabízíme různé materiály, barvy, papíry a nástroje, zadáváme malé výtvarné projekty a úkoly, při kterých řeší jednoduché výtvarné problémy. Společně s dětmi pozorujeme a hodnotíme jejich práce i práce ostatních, vedeme je k popisu, interpretaci a sdílení pocitů, které výtvořily vyvolávají, aby rozvíjely vizuální gramotnost a empatii.

	Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin	Děti vedeme k tvoření z rozmanitých materiálů a přírodnin, které získávají i při pobytu venku. Nabízíme jednoduché náměty a obrazové návody, podporujeme experimentování s barvami a modelovacími hmotami, nebo sypkých materiálů včetně vlastnoručně připravených. Zařazujeme projekty, ve kterých děti uplatňují fantazii a své zkušenosti.
	Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech	Děti vedeme k používání nástrojů při rukodělných a konstrukčních činnostech, rozvíjíme zručnost s nůžkami, pinzetou či kladívkem a podporujeme práci na zahradě se záhonky, lopatami a kolečky. Při stavění a polytechnických aktivitách využíváme kostky, stavebnice, mTiny, robotickou myš, Albi tužky a knihy.

5.1.4 Dítě a svět

OKRUH	OVU	JAK SMĚŘUJEME K OVU V NAŠÍ MŠ
Poznávání světa a přírody	Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci	Děti seznamujeme s prostředím třídy a celé mateřské školy – ukazujeme jim jednotlivá místa, vybavení a společně si sdělujeme, k čemu co slouží, bezpečnostní pokyny. Pozorujeme okolí školy a prostornou zahradu, povídáme si o tom, co vidíme, a navazujeme na zkušenosti, které už děti mají. Prostor kolem nás ztvárňujeme s dětmi hravě – stavíme z kostek, malujeme, tvoříme plánky třídy, školy i jejího okolí. Vyrážíme s dětmi na procházky a výlety do blízkého okolí, navštěvujeme různá místa například Knihovnu Jiřího Mahena, klub Leitnerova, Vánoční trhy na náměstí v Brně a jiné instituce nebo akce.
	Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy	Děti vedeme k poznávání živé i neživé přírody všemi smysly a k zapamatování si názvů objektů. Při pobytu venku sbírají přírodniny ke zkoumání a tvoření, porovnávají své zkušenosti např. s encyklopediemi a vzdělávacími materiály, přičemž pedagog dbá na používání správných názvů.

	Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody	Děti vedeme k porovnávání charakteristik a vlastností objektů z přírody prostřednictvím zážitkových, badatelských a experimentálních činností. Při pobytu venku pozorují přírodu, hledají podobnosti a rozdíly, pracují s metodickými pomůckami. Podporujeme jejich zvědavost, tvořivost a experimentování a učíme je základům vědeckého pozorování a hodnocení výsledků.
	Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi	Pozorováním počasí, proměn přírody a okolní krajiny děti rozpoznávají a pojmenovávají jevy na Zemi a tyto jevy využíváme jako motivaci k dalším aktivitám.
	Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi	Prostřednictvím výprav do přírody, návštěv muzeí, exkurzí a praktických činností děti rozlišují svět přírody a techniky a poznávají jejich význam pro člověka a život na Zemi. Seznamují se s využitím přírody člověkem, tradičními řemesly i digitálními technologiemi a učí se reagovat na informace vlastním názorem a zkušeností.
Životní prostředí a jeho ochrana	Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim	Pozorováním přírody a okolí děti sledují změny v ročních obdobích, počasí i vlivem činnosti člověka a učí se jim přizpůsobovat. Porovnáváme proměny míst v čase, podporujeme kladný vztah dětí k přírodě a diskutujeme o tom, jak se lidé přizpůsobovali změnám v minulosti i dnes.
	Udržuje pořádek v blízkém prostředí	Děti vedeme k udržování pořádku ve škole i jejím blízkém okolí a k radosti ze společné práce. Ukazujeme jim vlastní příkladem, jak se starat o prostředí, používáme pomůcky a nářadí, jako jsou smetáček s lopatkou a utěrka, a vysvětlujeme význam pořádku pro nás i přírodu. Při pobytu venku děti upozorňujeme na nepořádek a zapojujeme je do úklidu.
	Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí	Prostřednictvím konkrétních činností ukazujeme, co přírodě škodí a co jí prospívá, experimentujeme a pozorujeme důsledky zásahů do prostředí. Společně s rodiči se zapojujeme do akcí, například úklidu školní zahrady.

	Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit	Společně šetříme vodu, energii a materiály, třídíme odpad, věci opakovaně využíváme, recyklujeme a renovujeme a vysvětlujeme, jak naše jednání ovlivňuje životní prostředí. Mluvíme o významu udržitelného přístupu v činnostech každého jednotlivce i rodiny. Snažíme se zapojovat i rodinu.
	Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy	Společně pěstujeme rostliny na zahradě, pozorujeme jejich růst a potřeby, ochutnáváme výpěstky. Podle možností pečujeme o školní živočichy například, při projektu Líheň kuřátek.
	Respektuje různé formy života	Děti vedeme k respektu k životu kolem nás. Pozorujeme rostliny a živočichy v jejich prostředí, ukazujeme smysl jejich existence a význam životního cyklu. Vlastním příkladem pedagog podporuje ohleduplný a respektující přístup.
Bezpečné chování	Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích	Vedeme děti k rozpoznávání situací, které mohou být nebezpečné, a učíme je, jak na ně správně reagovat. Vysvětlujeme, proč je potřeba být opatrný, a ukazujeme správné chování. Př.: Společně s dětmi vytváříme „signály bezpečí“ a nanečisto zkoušíme jednoduché modelové situace – například uklouznutí na zahradě nebo pád při hře. Děti při tom procvičují, co mají dělat, a my jejich správné reakce chválíme a krátce vysvětlujeme.
	Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout	Využíváme běžné i modelové situace k tomu, aby děti rozpoznaly nebezpečí a věděly, jak se mu vyhnout. Společně si povídáme o rizikových situacích, učitelky jdou dětem příkladem a s dětmi nacvičujeme bezpečné chování ve třídě, na zahradě i venku – jak se pohybovat, aby se nezranily, co nejíst, jak se neztratit a co dělat, když se ocitnou v ohrožení.
	Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních	Vedeme děti k bezpečnému chování v městském prostředí. Při vycházkách se zaměřujeme na bezpečný pohyb u silnice, přecházení po přechodech a chování v blízkosti MHD.

	prostředcích a při jejich používání	Bezpečné jednání posilujeme rozhovory, modelovými situacemi a vlastním příkladem pedagogů.
	Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami	Seznamujeme děti s možnými riziky a způsoby, jak se chránit při nebezpečných situacích. Vycházíme ze zkušeností dětí, diskutujeme o správném chování, seznamujeme je se složkami integrovaného záchranného systému a v jednoduchých modelových situacích si zkusíme, jak přivolat a poskytnout pomoc.

Vzdělávací oblasti obsahují okruhy s očekávanými výsledky učení (OVU), které jsou formulovány pro dobu, kdy dítě předškolní vzdělávání ukončuje. Každé dítě jich dosahuje v míře odpovídající jeho individuálním možnostem.

6 Plán autoevaluace

6.1 Podmínky vzdělávání

Oblast	Cíl	Kritéria	Metody a nástroje	Termíny a frekvence	Zodpovědnost	Poznámky
Materiální a prostorové podmínky	Zajistit bezpečné, estetické a podnětné prostředí pro vzdělávání.	Prostory školy odpovídají hygienickým normám, vybavení podporuje samostatnost dětí, prostředí je esteticky sladěné.	Pozorování, kontrola BOZP, analýza potřeb, rozhovory s pedagogy na poradách, dotazníky pro rodiče .	Alespoň 2× ročně, dotazník pro rodiče dle potřeby	Ředitel/ka, všichni zaměstnanci školy	Zohlednit výsledky při plánování rozpočtu a investic. <i>Součástí třídního hodnocení.</i>
Psychosociální podmínky	Podporovat respektující, vstřícné a bezpečné klima ve škole.	Děti se cítí bezpečně a přijímané, zaměstnanci dodržují zásady partnerské komunikace a spolupráce.	Rozhovory, zpětná vazba od rodičů , sebereflexe zaměstnanců.	Průběžně, shrnutí, pokud je třeba na poradách pedagogické rady.	Ředitel/ka, všichni zaměstnanci školy	<i>Součástí třídního hodnocení – položka: klima třídy.</i>
Personální podmínky, řízení školy a spolupráce týmu	Aktivní přístup pedagogů k vlastnímu rozvoji a profesnímu růstu. Vzájemné sdílení.	Pedagog reflektuje svou práci (např. profesní portfolio, sebereflexe). Sdílí poznatky s kolegy. Účastní se DVPP a aplikuje nové poznatky. Spolupracuje v týmu.	Sebevzdělávání, Sebereflexe , zpětná vazba z hospitace, vzájemná hospitace, konzultace, pedagogické rady, DVPP.	Průběžně, shrnutí 1× ročně	Ředitel/ka, pedagogický tým	Rámec profesních kvalit učitele MŠ, mentoring. <i>Součástí třídního hodnocení.</i>
	Podpora začínajícího učitele/ky, zlepšování pedagogických kompetencí	Reflektuje svoji práci prostřednictvím dokumentace např. Profesní portfolio.	Sebereflexe, stínování, konzultace, zpětná vazba z hospitací	Průběžně, shrnutí 1× ročně	Ředitel/ka, uvádějící učitel/ka, začínající učitel/ka	
	Efektivní organizace, plánování	Porady jsou přínosné. Informace jsou	Zápisy z porad, hospitace,	Průběžně	Ředitel/ka	

	a komunikace v týmu.	sdíleny včas. Zaměstnanci se podílejí na tvorbě a plnění ŠVP.	týmová reflexe, plán porad			
--	----------------------	---	----------------------------	--	--	--

DVPP – Další vzdělávání pedagogických pracovníků

6.2 Průběh vzdělávání

Oblast	Cíl	Kritéria	Metody a nástroje	Termíny a frekvence	Zodpovědnost	Poznámky
Organizace a průběh dne	Zajistit přirozený rytmus a řád dne, který respektuje potřeby dětí.	Denní režim je vyvážený, děti mají dostatek času na hru, pohyb i odpočinek, mají možnost sebeobsluhy při stolování.	Pozorování, domluva s nepedagogickým týmem, sebehodnocení učitelů , zpětná vazba od rodičů .	Průběžně, shrnutí 1× ročně na pedagogické radě.	Ředitel/ka, pedagogický tým	Výsledky slouží k úpravám denního režimu. Shrnutí může být součástí hodnocení tříd.
Metody a formy práce	Uplatňovat pestré a přiměřené vzdělávací strategie podporující aktivní učení a jsou v souladu s ŠVP a RVP PV.	Učitelé volí metody podle potřeb dětí. Metody jsou uvedeny v ŠVP a jsou v souladu s RVP PV, vzdělávání probíhá především formou hry a prožitku. Děti jsou aktivní spolutvůrci plánování.	Hospitace, analýza třídních vzdělávacích plánů, rozhovory, sebereflexe .	Průběžně , 2× ročně	Ředitel/ka Pedagogický tým	Výsledky mohou být využity při evaluaci ŠVP. Shrnutí je součástí hodnocení třídy.
Individualizace a inkluze	Respektovat individuální tempo,	Vzdělávání zohledňuje vývojovou	Diagnostické portfolio dítěte , pozorování ,			Záznamy v portfoliích

(spolupráce asistenta pedagoga)	zájmy a potřeby všech dětí.	úroveň dětí, spolupráce s rodiči je partnerská.	konzultace s rodiči, týmové porady.	Průběžně, shrnutí 2× ročně	Ředitel/ka Pedagogický tým	a třídní dokumentací. Shrnutí může být součástí hodnocení třídy
	Pokud je asistent pedagoga přítomen, tak zajistit efektivní spolupráci učitele a asistenta pedagoga při podpoře dětí s odlišnými vzdělávacími potřebami.	Asistent pedagoga poskytuje podporu podle pokynů učitele a potřeb dítěte. Spolupráce učitele a asistenta je funkční a komunikace otevřená.	Rozhovory, konzultace, sebereflexe .			

6.3 Výsledky vzdělávání

Oblast	Cíl	Kritéria	Metody a nástroje	Termíny a frekvence	Zodpovědnost	Poznámky
Vzdělávací pokroky dětí	Sledovat rozvoj kompetencí, gramotností a očekávaných výsledků učení vzhledem na individualitu.	Dítě projevuje pokrok ve všech oblastech rozvoje dle vlastních možností, je spokojené a motivované k učení.	Pedagogická diagnostika statická	3× ročně (září, leden, červen)	Učitel/ka	Výsledky slouží jako podklad pro úpravu ŠVP a IVP a k plánování pedagogické činnosti.
			Diagnostika dynamická – Portfolio dítěte	Průběžné poznámky během roku.	Učitel/ka	
			Zhodnocení plnění OVU a gramotností	Každé 2 až 3 měsíce.	Ředitel/ka, zástupce ředitele	
Spokojenost dětí a rodičů	Zjišťovat úroveň spokojenosti se	Pozitivní zpětná vazba, návrhy na zlepšení jsou	Dotazníky, rozhovory, třídní schůzky.	Alespoň 1× ročně (červen)	Ředitel/ka, učitel/ka	Výsledky slouží jako podklad pro

	vzděláváním a klimatem školy.	využívány v praxi.				úpravu ŠVP a IVP
Spolupráce se ZŠ a přechod dětí do základní školy	Zajistit plynulý a bezpečný přechod dětí z MŠ do ZŠ prostřednictvím spolupráce mezi pedagogy, dětmi a rodiči.	Probíhá spolupráce a komunikace mezi MŠ a ZŠ. Děti jsou rozvíjeny v souladu s očekávanými výsledky učení RVP PV a připravovány na vstup do ZŠ. Rodiče jsou informováni o školní zralosti dítěte.	Návštěvy v ZŠ, společné akce, projekty, pokud je to umožněno. Konzultace mezi učiteli MŠ a ZŠ. Pedagogická diagnostika školní zralosti. Rozhovory s rodiči před zápisem do ZŠ. Sdílená portfolia dětí. Edukačně stimulační skupinky v ZŠ nebo MŠ	Průběžně během školního roku	Ředitel/ka, učitel/ka předškolních tříd	Shrnutí může být součástí hodnocení třídy

Dokumenty k autoevaluaci:

Diagnostika statická

Diagnostika dynamická

Hodnocení třídy

Závěrečné hodnocení třídy

Evaluační OVU a gramotností

Sebehodnocení

Dotazníky

7 Zdroje

- MŠMT - Zákony a vyhlášky
- Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV)
- **Zákony pro lidi:** Online sbírka zákonů, kde najdete školský zákon a další relevantní legislativní dokumenty.
- Zákon č. 561/2004 Sb. (Školský zákon)
- Metodický portál RVP.cz: Portál poskytuje metodické materiály, články a příklady dobré praxe pro pedagogy.
- Pedagogické fórum – predskolniporadna.cz